اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

سه‌شنبه • ۲۳ فروردین ۱۴۰۱ • ۱۰ رمضان ۱۴۴۳ • ۱۲ آوریل ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۸۱۸ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

تحول در چرخه حمل‌ونقل مواد معدنی

وجود زیرساخت‌های مناسب حمل‌ونقل یکی از موارد ضروری برای رونق اقتصادی و به ویژه توسعه و رشد صنایع کشورها به شمار می‌رود و بر تمامی فعالیت‌ها در حوزه تولید، توزیع و عرضه محصولات به بازار مصرف و... تاثیر مستقیم دارد. در بسیاری از کشورهای صنعتی پیشرفته، سرمایه‌گذاری‌های فراوانی برای توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل اعم از جاده‌ای، ریلی و دریایی صورت گرفته است

۲

آغاز قرن جدید و رکوردزنی‌های گروه فولاد مبارکه

گروه فولاد مبارکه با طوفانی از رکوردزنی‌های پی‌درپی، همزمان با آغاز قرن جدید نشان داد که همت بلند جهادگران عرصه تولید برای تحقق شعار سال و لبیک به منویات رهبر معظم انقلاب کارساز بوده است.

«تولید» کلیدواژه‌ای است که رهبر فرزانه انقلاب اسلامی در سال‌های اخیر با انتخاب شعار سال بر آن تاکید داشته‌اند

۴

تیترهای روز

خطاهای ویرانگر در اجرای سیاست ها

دولت سیزدهم با هدف تنظیم بازار محصولات گوناگون، از سال گذشته و پس از استقرار وزیر صنعت، معدن و تجارت، عرضه بسیاری از محصولات بخش معدن و صنایع معدنی را در بورس کالا الزامی کرد. سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، چندی پیش ضمن تاکید بر نتایج موفقی‌آمیز این تجربه گفت: «در تلاش هستیم همه واحدهای تولیدکننده مواد اولیه صنعتی حداکثر تا دو ماه دیگر وارد بورس کالای ایران شوند.» با وجود تاکید مسئولان بر نتیجه‌بخش بودن عرضه محصولات گوناگون در بورس کالا و حتی گذر از قیمت‌گذاری دستوری در سایه اجرای این سیاست باید تاکید کرد که عرضه محصولات معدنی و صنایع معدنی در بورس کالا، نتایج متفاوتی داشته است. برخی از صنایع همچون سیمانی‌ها از این شرایط جدید رضایت دارند، هرچند بر اصلاح برخی مقررات عرضه محصول خود در رینگ معاملاتی بورس ازجمله تعیین قیمت پایه تاکید دارند. اما همزمان فولادسازان گلایه بسیاری نسبت به اجرای نادرست این طرح دارند و حتی در مواردی تداوم سیاست‌های اشتباه وزارت صنعت، معدن و تجارت را زمینه‌ساز نابودی صنعت فولاد کشور عنوان می‌کنند.

۷

سهم ناچیز معادن در اشتغال آذربایجان غربی

۶

بررسی چگونگی تحقق شعار سال در بخش معدن

قفل فناوری با کلید دیپلماسی باز می شود

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

نقش دانش بنیان ها در توسعه صنعت فولاد

منصور یزدی‌زاده
فعال صنعت فولاد

رهبر معظم انقلاب در طول سال‌های گذشته با توجه به مشکلاتی که بر اقتصاد کشور سایه افکنده، اقدام به نام‌گذاری سال و تعیین جهت یا سمت‌وسوی برنامه‌های کشور کرده است. در شعار انتخاب‌شده برای سال جاری به ۳ مقوله، تولید، فعالیت‌های دانش‌بنیان و همچنین اشتغال آفرینی تاکید شده است. یعنی ۳ حوزه‌ای که در آن با کاستی روبه‌رو هستیم و توسعه آن ضروری به‌نظر می‌رسد. البته در برخی حوزه‌های تولیدی توفیقات خوبی حاصل شده اما کافی نیستند. تولید به معنی ایجاد ارزش‌افزوده از منابع خام داخلی و وارداتی است و در همین حال، امکان ارتقای صادرات را فراهم می‌کند. با این وجود، این سوال مطرح می‌شود که چه میزان در تحقق اهداف تولیدی خود توفیق داشته‌ایم؟ آیا ظرفیت‌های کشور همین است؟ آیا در طول این سال‌ها دست از خام‌فروشی کشیده‌ایم؟ با نگاهی به شرایطی که در آن قرار داریم، درمی‌یابیم که در حوزه تولید و اهداف مورد بحث با چالش‌ها و کمبودهای جدی روبه‌رو هستیم و در نتیجه، باید با تلاش مضاعف به سمت رفع آنها گام برداریم. کشورهای منطقه از منظر اقتصاد دانش‌بنیان در ۴ دسته پیشرو، میانه‌رو، دنباله‌رو و نوپا دسته‌بندی می‌شوند. در این میان، ایران در رده کشورهای دنباله‌رو قرار دارد. البته در طول این سال‌ها اقدامات ویژه‌ای انجام‌شده اما چنانچه خود را با کشورهای پیشرو منطقه مقایسه کنیم، متوجه کمبودهایی خواهیم شد. این در حالی است که انتظار می‌رفت ایران در چشم‌انداز ۱۴۰۴، جزو اقتصادهای برتر منطقه و حتی فراتر از کشوری مانند ترکیه باشد.

ادامه در صفحه ۲

ماه سلامتی، با مهر شما روشن‌تر می‌شه!

این شب‌ها ماه سلامتی و برکت بالای سر ماست. زیر نور این ماه، مهر شما، دل کودکان محک رو روشن‌تر می‌کنه.
قهرمان‌های کوچیکمون دلشون به عشق همیشگی شما قرصه تا دستاشون به این ماه بلند برسه.
آرزو می‌کنیم سال دیگه این موقع سلامتیشون برگشته باشه.
برای تأمین هزینه درمان و سلامتیشون، سهیم بشین!

وعده ما، زیر نور این ماه، برای سلامتی

روش‌های حمایت از کودکان محک

کد دستوری: #۰۲۳۵۴۰*۳۳*۷۳*
مراجعه به وب‌سایت محک: mahak-charity.org
شماره کارت بانک ملی: ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۰-۰۵۹۰
۰۲۱ - ۲۳۵۴۰ گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

از این که به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

محک
درمحک، عشق سی ساله شد

روزگار معدن

اخبار

۲ سه‌شنبه
۲۳ فروردین ۱۴۰۱
۱۰ رمضان ۱۴۴۳
۱۲ آوریل ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۱۸

رئیس هیات عامل ایمیدرو:

توسعه معدنی، اولویت چادرملو در زنجیره فولاد باشد

رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه شرکت چادرملو در بخش‌های اکتشاف، اســتخراج و تامین مواد اولیه، یک برند معدنی در کشــور محسوب می‌شود، اعلام کرد: تمرکز بر توســعه معدنی در زنجیره فــولاد، در اولویت برنامه‌های چادرملو قرار گیرد.

بــه گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه الله جعفری که در بازدیــد از مجتمع چادرملو و در جلســه پایش اقدامات و برنامه‌های این شــرکت افزود: شــرکت چادرملو توسعه معدنی را محور برنامه‌ها قرار دهد و تمرکز خود را معطوف به حفظ این برند در تامین خوراک کند.

وی بــا بیان اینکه با وجود داشــتن نگاه داخلی به تامین مواد اولیه و شناســایی ذخایر، باید به صورت فرامرزی نیز اقــدام به تامین خــوراک کرد، گفت: تحقــق این هدف از کشورهای همســایه و افریقایی امکان‌پذیر است و چادرملو باید این موضوع را در آتیه مد نظر قرار دهد.

معــاون وزیر صمت با بیان اینکه هر اقدام توســعه‌ای که دارای ارزش افزوده باشــد، توسعه در بخش‌های دیگر را به همراه خواهد داشت، عنوان کرد: مواد اولیه و زیرساخت از عوامل راهبردی در تحقق این مهم خواهد بود.

جعفــری افــزود: تامیــن گاز و برق به صــورت پایدار، از الزامات تولید به شــمار می‌رود و در حوزه برق، طبق توافق با وزارت نیــرو، برنامه‌ها برای احــداث ۱۰ هزار مگاوات از سوی شرکت در حال انجام است.

جعفری انجــام مذاکرات با مجموعه‌های ذیربط در حوزه تامیــن پایدار گاز را از برنامه‌های پیش روی این ســازمان اعلام کرد. ناصر تقی زاده، مدیرعامل شــرکت چادرملو نیز گفت: برنامه‌های اکتشــافی و حفاری چادرملو در امســال توســعه می‌یابــد. وی افزود: در این زمینــه در ۱۷ آنومالی با ســازمان انرژی اتمی قرارداد اکتشاف و ژئوفیزیک هوایی منعقد شــده اســت. تقی زاده اعلام کــرد: ذخایر جدیدی در اطراف معادن چادرملو شناســایی شــده و ذخایر سنگ محدوده‌ها تا حدود ۹۰ میلیون تن افزایش یافته است.

اسکله مکانیزه مواد معدنی در بندر شهید رجایی ساخته می‌شود

تحول در چرخه حمل‌ونقل مواد معدنی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

وجود زیرســاخت‌های مناســب حمل‌ونقل یکی از مــوارد ضروری برای رونق اقتصادی و به ویژه توســعه و رشــد صنایع کشــورها به شــمار می‌رود و بر تمامی فعالیت‌ها در حوزه تولیــد، توزیع و عرضه محصولات بــه بازار مصرف و... تاثیر مســتقیم دارد. در بســیاری از کشورهای صنعتی پیشــرفته، سرمایه‌گذاری‌های فراوانــی بــرای توســعه زیرســاخت‌های حمل‌ونقل اعــم از جــاده‌ای، ریلی و دریایی صورت گرفته اســت و اثرگــذاری ایــن بخش در توســعه ســایر صنایع آن کشــورها نیز کاملا مشاهده می‌شــود. اهمیت بخش حمل‌ونقل به قدری اســت که بعضی از شــرکت‌های تراز اول به ســمت توســعه و احداث زیرســاخت‌های این بخش در کشــورهای کمتر توســعه‌یافته حرکت کرده‌اند. در کشــور ما نیز توجــه به تقویت حمل‌ونقل در برنامه‌های پنج‌ســاله دولت‌ها مشاهده می‌شود اما این امر مطابق با انتظار، برنامه‌ریزی‌ها و توسعه صنایع پیش نرفته است. در این زمینه فلزات آنلاین با محسن نادری، مدیرعامل شــرکت مدیریت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا به گفت‌وگو کرده اســت که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

توضیحاتــی در خصــوص پیشــینه شــرکت مدیریــت بین‌المللی همــراه جاده ریــل دریا و فعالیت‌های آن بفرمایید.

شــرکت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا در ســال ۱۳۹۶ و بنــا به ضرورت نیاز ســرمایه‌گذاران خود که عمدتا تامین‌کننده مواد اولیه کارخانجات فولادسازی هســتند، به ثبت رسید. از جمله ســرمایه‌گذاران این شرکت می‌توان به شرکت‌های سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلــزات، ســرمایه‌گذاری امید، ســنگ‌آهن گهرزمیــن، تجلی توســعه معادن و فلــزات، معدنی و صنعتی گل‌گهــر و معدنی و صنعتی چادرملو اشــاره کرد. شرکت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا شرکتی سرمایه‌گذار محسوب می‌شــود و ماموریت اصلی این شرکت ایجاد اســکله و پایانه‌های مکانیزه اختصاصی صــادرات و واردات مــواد معدنی و فولادی، توســعه ناوگان‌های ریلی شــرکت‌های تابعه و تجهیز و توسعه تاسیسات حمل‌ونقل ریلی، جاده‌ای، دریایی و بندری اســت. با توجه به گســتره فعالیت شرکت همراه جاده ریــل دریا در حوزه مرتبط با صنعت معدن تجارت، این شرکت تقریبا مرکز مهندسی در حوزه سرمایه‌گذاری آنها به شــمار می‌آید. در حوزه زنجیره فولاد کشــور، بی‌توجهی به حوزه اکتشــاف، تامین ســنگ‌آهن را با چالش‌هایی مواجه ساخته است و با توجه به چشم‌انداز افــق ۱۴۰۴ صنعت فولاد بــرای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، میزان واردات برای تامین ســنگ‌آهن نیز رشد خواهد داشت. در این صورت، اهمیت زیرساخت‌های حمل‌ونقــل و لجســتیک در واردات و صــادرات نمود پیدا می‌کند. بنابراین شــرکت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا بــا اهدافی همچون ســرمایه‌گذاری و ایجاد اســکله و پایانه مکانیزه تخصصی صــادرات و واردات مــواد معدنی و محصولات فــولادی، انجام حمل‌ونقل ریلی و توسعه ناوگان ریلی شــرکت‌های سهامداری، تجهیز و توسعه تاسیســات حمل‌ونقل ریلی، دریایی، بنــدری و جــاده‌ای، انجــام فعالیت‌هــای خدماتی، بازرگانی و عمرانی مرتبط با ایجاد اســکله‌های بندری و سازه‌های دریایی، برنامه‌ریزی، هماهنگی، مدیریت و مشــاوره در خصوص کلیــه فعالیت‌های حمل‌ونقل معدنــی و فولادی با مزیت ریلــی، دریایی و جاده‌ای و ســرمایه‌گذاری و مشــارکت در موسســات داخلی و خارجی به منظور تحقق اهداف شــرکت، شروع به کار کرده است.

این شــرکت در حال حاضر چه رویکردهایی را در زمینه توسعه زیرساخت‌های کشور به ویژه بــرای حوزه حمل‌ونقل مواد معدنی را در دســت اقدام دارد؟

شــرکت همراه در یک سال اخیر با تمرکز بر ساختار ســازمانی و مدیریتی و بهره‌گیری از مشــاورین رتبه یــک در گروه‌های مختلف اقدام به طراحی و جانمایی خطوط ریلی و ایســتگاه مانوری در محــدوده پروژه، مطالعات محیط زیســت، طراحــی و جانمایی اجزای دریایی، نقشــه‌برداری و گمانه‌زنی ژئوتکنیک خشکی و دریایی، برگزاری مناقصه انتخاب مشــاور طراح انبار مکانیزه، شناســایی و مذاکره با ســازندگان تجهیزات خارجی برون‌مرزی ایتالیایی، روسی، چینی، ترکیه‌ای و همچنین بررســی سوابق و توانمندی‌های آنها کرده اســت. شرکت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا اجرای برنامه‌هــا و رویکردها و ماموریت‌هایــی را در نظر دارد کــه از جملــه آنها می‌تــوان به تکمیــل زنجیره فولاد مخصوصا ساخت کارخانجات فولاد در مجاورت پایانه به منظور توسعه صنایع فولاد با تکنولوژی روز جهانی در سواحل کشور و توسعه و آبادانی این مناطق، توسعه زیرســاخت‌های ریلی و اتصال آن به شــبکه سراسری کشــور و ایجاد یک پایانه تخصصــی مکانیزه تخلیه و بارگیــری مــواد معدنی با تمرکز بــر حمل‌ونقل ریلی مــواد معدنی از مبادی مربوطه به بندر شــهید رجایی اشاره کرد. همچنین احداث اسکله، همراه با تجهیزات مکانیزه مربوطــه، با هدف ارتقــای ظرفیت عملیاتی صــادرات و واردات مواد معدنی کشــور، اســتفاده از کشــتی با ظرفیت بالا به منظور ســرعت بخشیدن به توان صــادرات و واردات مواد معدنی، ایجاد اشــتغال پایدار در منطقه، کاهش حــوادث جاده‌ای در منطقه به دلیــل تمرکز بر فعالیت حمل‌ونقــل ریلی، کاهش آلایندگــی و آلودگی هوا به دلیل انجام عملیات تخلیه و بارگیــری به روش کاملا مکانیزه، کاهش زمان توقف واگن‌های باری شــرکت‌های ریلی در ایستگاه‌های راه آهــن و افزایش راندمان بیشــتر واگن‌هــای متعلق به شــرکت‌های ریلی و افزایش درآمد حاصله را به عنوان دیگر برنامه‌ها در دستور کار داریم.

اهمیت زیرساخت‌ها در توسعه بخش معدن و صنایــع معدنــی را چگونه ارزیابــی می‌کنید؟ کشــور ما از نظر زیرســاخت‌های حوزه یاد شده چه جایگاهی را دارد؟

بررســی مســیر پیشــرفت و تعالــی کشــورهای توســعه‌یافته نشــان می‌دهد که اغلب این کشــورها ســرمایه‌گذاری در حوزه توســعه این زیرساخت‌ها را گام نخســت پیمودن برنامه توسعه صنعتی خود قرار داده‌اند. از این رو، یکی از مهم‌ترین عوامل و معیارهای توســعه‌یافتگی در جهان امروز حمل‌ونقل اســت که از دســتاوردهای آن می‌تــوان بــه بهبود و پیشــرفت محســوس اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی و نیز افزایش رفاه عمومی اشــاره کرد. با استناد به اطلاعات موجــود و مطالعات صورت گرفته، آســیب عدم ایجاد و توســعه زیرســاخت‌های حمل‌ونقــل حتــی برای کشورهای توســعه‌یافته نیز وجود دارد. این مقوله در مــورد ایران نیز، به عنوان کشــوری در حال توســعه و پیشــرفت، اهمیت بالایی دارد و لازم اســت تا جایگاه این مسئله در نظر سیاست‌گذاران کلان کشور تقویت شود.

در زمینه زیرســاخت‌های حمل‌ونقل ریلی، جــاده‌ای و دریایی چه چالش‌هایی در کشــور ما وجود دارد؟

در حال حاضــر حمــل بــار بخش معادن کشــور به صــورت جاده‌ای و ریلی اســت که عمــده آن از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای انجام می‌شود. در بخش جاده‌ای، مشــکلاتی مانند آســیب به زیرســاخت‌ها، ســرعت پاییــن حمل بــار، محورهــای مواصلاتی نامناســب برای حمل‌ونقل، هزینه بالا، افزایش ســوانح جاده‌ای، مصــرف بالای ســوخت و آلایندگی محیط زیســتی گریبانگیر صنعت حمل‌ونقل اســت. همچنین ضعف در زیرســاخت‌های موجود و فرسودگی ناوگان ریلی، عدم دسترســی مناســب به ریل و نبود ماشــین‌آلات تخلیــه و بارگیری باعث کاهش جذابیت در اســتفاده از این روش حمل بار در صنایع معدنی شــده اســت. با این حال حمل ریلی نسبت به حمل جاده‌ای از مزایای مناسبی مانند به صرفه بودن از لحاظ اقتصادی، آسیب کمتر به محیط‌زیست و مصرف سوخت کمتر در حمل بــار بخش صنعت و معدن برخوردار اســت. در ســند چشم‌انداز ۱۴۰۴ رســیدن طول خطوط ریلی کشور به ۲۵ هزار کیلومتر هدف‌گذاری شده است و بر اساس محاسبات، این بخش باید سالانه به طور متوسط رشد ۷ درصدی داشــته باشد تا این هدف محقّق شود. با این حال، در شــرایط فعلی و با وجــود چالش‌های متعدد در ایــن حوزه، تحقق این هــدف چندان امکان‌پذیر به نظر نمی‌رسد.

کشــور مــا چــه ظرفیت‌هایــی از نظــر سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌ها دارد؟ چه بخش‌هایی در حال حاضر نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتری دارند؟

حمل‌ونقــل در صنایــع معدنــی از اهمیت بســیار بالایی برخوردار اســت. اگرچه این بخش مستقیما در ســودآوری معادن و صنایع معدنــی نقش ندارد، اما به سبب قرارگیری معادن و واحدهای صنعتی در مناطق فاقد امکانات جاده‌ایی و یا کمبود این زیرســاخت‌ها، وجود جاده‌ها و زیرســاخت‌های ریلی و دریایی الزامی بــه نظر می‌رســد. با توجــه به تناژ بــالای محصولات معدنی، سهولت در جابه‌جایی مواد معدنی هزینه‌های حمل‌ونقل مواد را بســیار کاهــش می‌دهد و می‌تواند در کاهش بهای تمام شده محصولات تولیدشده موثر واقع شــود. در این بین، بخش خطوط ریلی از ظرفیت بالاتری نســبت به بندرها و جاده‌هــا برای جابه‌جایی مواد معدنی برخوردار اســت، امــا در حال حاضر، این بخش از ناوگان حمل‌ونقل کشــور متناسب با صنایع معدنی کشــور توسعه نیافته اســت و جابه‌جایی مواد معدنی در بیشــتر مــوارد از طریق خطــوط جاده‌ای انجام می‌شود. با توجه به اینکه توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقــل خصوصــا خطوط ریلی در جهت رشــد و پیشرفت صنایع است، وجود شرکت‌های سرمایه‌گذار در توسعه این زیرساخت‌ها اهمیت بالایی دارد.

شــرکت مدیریت بین‌المللی همــراه جاده ریل دریا بــرای حل چالش‌های حوزه حمل‌ونقل معدنی، چه اقداماتی را صورت داده است؟

شرکت همراه جاده ریل دریا، برای تکمیل این حلقه در جابه‌جایــی بــار معادن، تمام تلاش خــود را به کار گرفته اســت تا با احداث پایانه و اســکله مکانیزه ریلی این شرکت در بندر شهید رجایی، ضمن اثرگذاری در زنجیــره تامین فولاد و صادرات و واردات مواد معدنی، سهم بســزایی در حمل‌ونقل ریلی کشــور ایفا کند. از عوامل مهم تاثیرگذار در این حوزه می‌توان به ریل‌پایه بودن پایانه و نیز ماشــین‌آلات مناسب و به‌روز دنیا به منظور کارآمدی بیشتر در تخلیه بارگیری و حمل مواد معدنی در راســتای تقویت ناوگان ریلی کشــور اشاره کرد. در حال حاضر، این شــرکت اقــدام به خرید ۶۰۰ دستگاه واگن لبه‌بلند باری مواد معدنی کرده است.

این شرکت چه چشــم‌اندازی را برای آینده خود در نظر گرفته است؟

در راســتای برنامه‌ها و اهداف یادشده این شرکت، مطالعات بســیاری از طرح‌ها به مرحله نهایی رســیده است و شرکت در آینده‌ای نزدیک شاهد اجرای پروژه خواهــد بود. ناگفته نماند که بخشــی از ســهامداران فولادی شــرکت، با ســرمایه‌گذاری مفیــد در برخی از پروژه‌هــای بهره‌بــرداری محور تحــت قراردادهای «BOT»، بــه توســعه زیرســاخت‌های حمل‌ونقل کشــور نیز کمک خواهند کرد. از چشم‌اندازهای آتی این شــرکت، با توجه به عملکرد مناســب آن تاکنون، می‌تــوان به مواردی همچون اجــرای قرارداد منعقده بــا اداره کل بنادر و کشــتیرانی اســتان هرمزگان در راستای ســاخت، احداث و بهره‌برداری اسکله و پایانه مکانیــزه ریلی مواد معدنــی، تکمیــل زنجیره فولاد مخصوصا ســاخت کارخانجــات فــولاد در مجاورت پایانه بــه منظور توســعه صنایع فولاد بــا تکنولوژی روز جهانی در ســواحل کشور و توســعه و آبادانی این مناطق و نیز توســعه زیرســاخت‌های ریلــی و اتصال آن به شــبکه سراسری کشــور اشــاره کرد. از این رو، شــرکت بین‌المللی همراه جاده ریل دریا برای تکمیل چرخــه حمل‌ونقل بار معادن تمام تلاش خود را به کار گرفته اســت تا با احداث پایانه و اســکله مکانیزه ریلی در بندر شــهید رجایی و همچنین اعــلام آمادگی به منظور افزایش ظرفیت خطوط ریلی موجود کشــور، ضمــن اثرگذاری در تامین زنجیره فولاد در صادرات و واردات مواد معدنی، سهم بسزایی در حمل‌ونقل ریلی کشــور ایفا کند. در این راستا، طراحی و ساخت پایانه مکانیــزه مواد معدنی در محدوده بندر شــهید رجایی در زمینی به مســاحت ۱۸۰ هکتار متر مربع و در قالب سرمایه‌گذاری ســاخت، بهره‌برداری و انتقال به مالک اصلی آن (اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان) مهم‌ترین اقدام آتی شرکت خواهد بود. با بهره‌برداری از پروژه‌های فوق، افزایــش ظرفیت تخلیه و بارگیری مکانیــزه ریلی مواد معدنی به میزان ۵۰ میلیون تن در ســال را شاهد خواهیم بود که تحولی عظیم در چرخه حمل‌ونقل مواد معدنی قلمداد می‌شود.

رکورد زنی «مهدی آباد» در فروش

مدیر مجتمع ســرب و روی مهدی آباد گفت: مجتمع ســرب و روی و باریت مهدی آباد، سال گذشته رکورد جدیدی در فروش مــاده معدنــی ثبت کرد، این رکورد با فــروش ۳۴۳هزار تن مواد معدنی کســب شــده اســت. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، حمیدرضــا حمایت تصریح کرد: این میزان فروش شــامل ۲۹۸ هزار تن اکســید روی و ۴۵ هزار تن باریت طی سال ۱۴۰۰ کسب شــده که با رشــد بیش از ۵۰ درصدی تناژ فروش نسبت به سال پیش از آن همراه بود. سال گذشته رشد فروش نیز با ۱۲۴ درصد همــراه شــد. حمایت، تناژ عملیــات در بخش باطلــه برداری و آماده‌سازی معدن را تا پایان ۱۴۰۰ حدود ۸۵ میلیون تن عنوان کرد و افزود: دسترســی به ســولفید روی در معــدن مهدی آباد میســر شده است. مدیر مجتمع سرب و روی مهدی آباد با اشاره به قرارداد «ســرمایه‌گذاری احداث و بهره‌بــرداری کارخانه‌های فرآوری معدن ســرب و روی مهدی آبــاد»، گفت: درحال‌حاضر پیشــرفت فیزیکی فاز پروژه ۷۵درصد بوده و در نیمه دوم ســال ۱۴۰۱ شــاهد افتتــاح بزرگترین کارخانه فرآوری ســرب و روی کشور در مهدی آباد خواهیم بود. وی یادآور شد: هدف از اجرای طــرح احداث کارخانه‌های فرآوری در مهدی آباد، تولید ســالانه ۸۰۰ هزار تن کنســانتره روی با عیار حداقل ۳۵ درصد یا معادل آن و ۸۰ هــزار تن (متریک) کنســانتره ســرب- نقره با عیار ۶۰ درصد سرب است.

طرح جامع سرب و روی

وی در ادامه با اشــاره به تدوین طرح جامع سرب و روی کشور گفت: پایش و ارتقاء طرح جامع ســرب و روی کشــور با اطلاعات ســال ۹۹، بروزرسانی سامانه جامع بر بستر وب و همچنین تهیه شناســنامه اولیه پروژه‌های پیشنهادی ذیل آن و انجام مطالعات اولیه مربوط به این پروژه‌ها از جمله اقدامات مربوط به سال ۱۴۰۰ بوده است. حمایت خاطر نشان کرد: تامین خوراک کارخانه‌های تولید شــمش (اکتشافات، واردات و بازیافت پسماندها)، توجه به صنایع پایین دســتی (تولید باتری زینک- ایر، ماده شــیمیایی لیتوپــون، تولیــد پــودر اکســید روی پیشــرفته و تولیــد ورق الکتروگالوانایز) و بررســی، ارتقاء و استفاده از تکنولوژی مناسب در واحدهای فرآوری سرب و روی کشور از جمله محورهای اصلی طرح جامع سرب و روی کشور است.

اکتشاف

وی با اشــاره به دشت بخش شــرقی و جنوبی محدوده مهدی آبــاد گفــت: از آنجا که حدود ۲۰ کیلومتر مربع از دشــت بخش شرقی و جنوبی محدوده مهدی آباد، در هنگام الحاق به محدوده مهدی آباد است، انجام اکتشافات در این بخش به منظور حصول اطمینان از وضعیت ذخیره در برنامه اکتشــافی سال ۱۴۰۰ قرار گرفت. وی افزود: فعالیت‌ها و مطالعات اکتشــافی انجام شــده در این بخش تاکنون شــامل تهیه گزارش مطالعات زمین شناســی و گزارش زمین شناســی ســاختاری، ارائه گزارش بررسی وجود کانی‌ســازی در نواحــی شــرق و جنوب معدن جهــت جانمایی تاسیســات معدن و کارخانه و انجام مطالعات ژئوفیزیک به روش IPRS اســت. حمایت در زمینه پــروژه انتقال آب اظهار کرد: هم اکنون خط انتقال آب از محل دفع پســاب شــهر یزد به معدن به طول ۱۰۰ کیلومتر و با ظرفیت ۱۰۰ لیتر بر ثانیه تکمیل شــده و احداث ایســتگاه‌های پمپاژ (ســه ایســتگاه) در امسال آغاز و با پیشــرفت ۷۰ درصدی در حال انجام اســت و پیشرفت فیزیکی کل پروژه تامین آب تاکنون ۸۲ درصد است. همچنین پروژه برق رســانی فاز نخســت کارخانه‌های مهدی آباد ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشــته و هم اکنون برق شبکه سراسری کشور در پست ۴۰۰ به ۱۳۲ احداث شــده، جریان دارد. مدیر مجتمع ســرب و روی مهدی آباد، نهایی شدن جانمایی محل احداث حوضچه‌های تبخیری و رفع مشکلات با سازمان محیط‌زیست و صدور مجوز از جانب سازمان محیط‌زیست و ابلاغ آن از سوی اداره محیط‌زیست استان را از دیگر اقدامات این مجتمع در سال ۱۴۰۰ عنوان کرد. مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی آباد با دارا بودن ذخائر قابل توجه، یکی از بزرگترین معادن جهان است.

خبر

رشد ۲۰ درصدی تولید آلومینیوم

میزان تولید شــمش آلومینیوم کشور طی سال ۱۴۰۰، با رشــد بیش از ۲۰ درصدی، از ۵۳۸هزار تن گذشت.

به گــزارش روابط عمومی ایمیدرو، ۴ شــرکت تولیدکننده آلومینیوم کشــور از ابتدای فروردین تا پایان اسفند سال گذشته، ۵۳۸ هزار و ۶۳۳ تن شمش تولیدکردند. این رقم در مدت مشابه سال پیش از آن، ۴۴۶ هزار و ۸۳۶ تن بود.

از ایــن میــزان، شــرکت‌های «ایرالکــو» ۱۷۷ هــزار و ۵۸ تن، «ســالکو» ۱۷۳ هزار و ۵۹۴ تن، «المهــدی» ۱۵۰ هزار و ۷۳۸ تــن و «آلومینای ایران» ۳۷ هزار و ۲۴۳ تن تولید کردند.

شــرکت آلومینای ایران طی ۱۲ ماهه پارسال، ۲۳۰ هــزار و ۶۸۲ تــن پودر آلومینــا تولید کرد. میزان تولید مدت مشــابه ســال ۹۹، حدود ۲۳۱ هزار و ۶۱۲ تن بود.

همچنیــن، شــرکت آلومینای ایران طی ســال ۱۴۰۰، حــدود ۶۹۸ هــزار و ۱۴۹ تن بوکســیت (ماده اولیــه تولید پودر آلومینا) تولید کرد که در مقایسه با تولید سال ۹۹ (۸۴۶ هزار و ۴۵۲ تن)، حدود ۱۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

بررسی چگونگی تحقق شعار سال در بخش معدن

قفل فناوری با کلید دیپلماسی باز می شود

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

بخش معدن، یکی از کلیدی‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور برای تحقق شعار سال و در عین حال، تشنه‌ترین بخش به آن است. این بخش از نظر ظرفیت و ماهیت، می‌تواند نقشی اساسی در افزایش تولیدات کشور داشته باشد که خود بهترین راه برای عبور از رکود و مهار شرایط تورمی است. همچنین یکی از بخش‌هایی است که بیشترین نیاز به نیروی کار را دارد و می‌تواند راهکاری موثری در اشتغالزایی باشد؛ فارغ از آنکه به‌دلیل پراکندگی جغرافیایی معادن و ذخایر معدنی در سراسر کشور از شرایط لازم برای گسترش عدالت اجتماعی و اقتصادی هم برخوردار است.

اما واقعیت یافتن این رویاهای شیرین وابسته به زنجیره میانی شعار سال است؛ دانش‌بنیان. شرکت‌های دانش‌بنیان، رشد فناوری، افزایش نوآوری و تغییر نسل دانش فنی و تجهیزات معادن، همان چیزی است که حلقه طلایی اقتصاد کشور را کامل می‌کند. البته شرایط به نحوی پیش رفته که نگاه کارشناسان و فعالان معدنی به دیپلماسی کشور است تا امیدوار باشیم با بهبود روابط بین‌الملل و رفع تحریم‌ها، نه‌تنها امکان دسترسی به بازارهای جهانی و کاهش نرخ ارز، بلکه شرایط همکاری‌های فناوری و دانش‌بنیان هم فراهم شود. وظیفه دشواری بر عهده مسئولان و فعالان معدنی قرار داده شده اما اگر اوضاع بر وفق مراد پیش برود، نه‌تنها افزایش تولید و اشتغالزایی را شاهد خواهیم بود، بلکه معادنی مانند زغال‌سنگ نیز فرصت مدرن‌سازی فناوری‌هایشان را خواهند داشت تا ایمنی و رفاه بیشتری برای کارگران به ارمغان بیاید.

> باید این ایده که نوآوری فقط یک هزینه است را از بین ببریم. نوآوری می‌تواند به‌تدریج هزینه‌های صرف‌شده را جبران کند

> شرکت‌های دانش‌بنیان هر قدر هم دانش و اطلاعات داشته باشند، باز هم نیازمند همکاری‌های فنی و علمی بین‌المللی هستند

تجربه کانادا

سنتی‌ترین بخش‌های اقتصادی و اجتماعی کانادا نیز از رشد فناوری‌ها بی‌نصیب نمانده‌اند. به گزارش «روزگارمعدن» و به نقل از وب‌سایت خبری- تحلیلی بیزینس ونکوور، فناوری‌های نوین به معادن ونکوور راه یافته‌اند. بنابر این گزارش، با آنکه بخش معدنی پایتخت ایالت بریتیش کلمبیا، از قدیمی‌ترین بافت‌های اقتصادی شهر است، شرکت‌های آن دریافته‌اند که راه کاهش هزینه‌های تولیدی و افزایش بهره‌وری، سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین است. در این میان، شرکت اکتشافی اینتگرا گلدکورپ که یکی از شرکت‌های معدنی تازه‌کار ونکوور به‌شمار می‌رود، برنامه خود را سرمایه‌گذاری بر رویکردهای با فناوری بالا برای شناسایی ظرفیت‌های جدید معدنی در پروژه کنونی طلای خود در شهر کبک تعیین کرده است. مدتی پیش این شرکت یک میلیون دلار جایزه برای گروه‌های گوناگون زمین‌شناسی و دانشمندان کامپیوتر تعیین کرد تا بتوانند با بررسی داده‌های ۷۵ سال گذشته ۲ معدن قدیمی کانادا، بهترین مناطق را برای اکتشافات بعدی، هدف‌گذاری کنند. این طرح، کارشناسان و دانشمندان گوناگون را از سراسر جهان به چالش کشیده و آنها را برای همکاری ترغیب کرده است. (روش کمک گرفتن از کارشناسان مختلف، برون‌سپاری جمعی نامیده می‌شود و استفاده از آن در معادن در حال افزایش است.) شرکت دانش‌بنیان ماین‌سنس ونکوور هم به‌تازگی نخستین پروژه آزمایشی تجاری خود را به پایان رسانده تا نشان دهد چگونه فناوری جدید حسگرهای آنها می‌تواند درآمدهای یک معدن را از ۲۰ میلیون دلار در سال به ۲۰۰ میلیون دلار برساند. یک شرکت دانش‌بنیان ونکووری دیگر هم فناوری‌های پوشیدنی را با اینترنت اشیا مرتبط کرده تا یک ساعت هوشمند برای کارگران شاغل در معادن زیرزمینی بسازد. با استفاده از این ساعت، داده‌هایی آنی به سطح زمین مخابره و نقشه‌ای سه‌بعدی از موقعیت آنها در زیر زمین ترسیم می‌شود تا تمام مشکلات احتمالی در مسیر آنها زیر نظر گرفته شود.

نوآوری، ضرورت امروز

استیو دی‌یانگ، مدیرعامل ۳۲ ساله انتگراگلد می‌گوید: «بسیاری از مردم، نوآوری را به‌چشم یک هزینه می‌بینند. شما مجبور هستید میلیون‌ها دلار صرف پژوهش و توسعه کنید. با این حال، برای ما نوآوری بسیار مهم و یکی سودآورترین سرمایه‌گذاری‌هاست. ما باید این ایده را که نوآوری تنها یک هزینه است، از بین ببریم. نوآوری می‌تواند به‌تدریج هزینه‌های صرف شده خود را جبران کند.» برون‌سپاری جمعی برای تحلیل داده‌های زمین‌شناسی یکی از روش‌هایی است که از گلدکورپ تقلید می‌شود. این روش در سال ۲۰۰۰ در این شرکت کانادایی اجرا شد. گلدکورپ در این سال، داده‌ها و اطلاعات زیادی از معدن «دریاچه سرخ» خود را (در ایالت انتاریو) در اختیار عموم قرار داد تا با استفاده از راهکارهای مردم بتواند ظرفیت محدوده معدنی خود را بهینه کند. با این حال، تفاوتی بین شیوه اجرای چالش برون‌سپاری جمعی گلدکورپ و گلدراش وجود دارد. اکنون زمین‌شناسان، ابزارهای لازم برای اظهارنظر و پیشبرد کار خود را در اختیار دارند که در سال ۲۰۰۰ در دست نبود. زمین‌شناسان امروز می‌توانند از محاسبات ابری، یادگیری ماشینی، واقعیت مجازی، چارچوب‌های برون‌سپاری جمعی و رسانه‌های اجتماعی استفاده کنند تا بهره‌وری کاری خود را بالاتر ببرند.

افزایش ۱۰ برابری درآمدها

در همین زمان که شرکت‌هایی مانند اینتگرا، معادن جدیدی را به چرخه تولید اضافه می‌کنند، برخی از ابزارهای فناوری پیشرفته هم به کمک معدنکاران کنونی می‌آیند. فناوری حسگری که شرکت ماین‌سنس معرفی کرده، به همراه نرم‌افزار پشتیبان آن، این اجازه را به شرکت معدنی می‌دهد تا فرآیند مرتب‌سازی و فرآوری معدنی را بهینه کرده و از فرآوری‌های غیرضروری کانسنگ‌های کم‌عیار جلوگیری کند. این فناوری همچنین این امکان را فراهم می‌کند تا با ارزیابی باطله‌های معدنی، فلزات ارزشمند موجود در آنها را شناسایی کرده و مانع از اتلاف احتمالی آنها شود. البته فقط مداخله سخت‌افزار باعث چنین پیشرفت‌هایی نمی‌شود. ماین‌سنس، یک روش تحلیل داده مبتنی بر «بزرگ‌داده‌های صنعتی» هم طراحی کرده که امکان پردازش داده‌ها را به صورت آنی و بدون اتلاف وقت فراهم می‌کند. با چنین بهبودهایی، ادعای افزایش ۱۰ برابری درآمدهای سالانه یک شرکت معدنی، دور از ذهن نیست.

شرایط اثرگذاری شرکت‌های دانش‌بنیان

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به بهبود [illegible] بخش معدن کمک زیادی کنند اما اتکاری آنها بستگی به عوامل گوناگونی است. این موضوعی است که سیداحمد مشکانی، فعال معدنی و مدرس دانشگاه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» عنوان کرد. وی توضیح داد که کنار هم جمع شدن عده‌ای جوان علاقه‌مند و خوش‌ایده به‌تنهایی نمی‌توانند به نتیجه‌ای مطلوب بینجامد. این استاد دانشگاه با استناد به پژوهشی که خود انجام داده، بیان کرد که موفق‌ترین شرکت‌های دانش‌بنیان آنهایی بوده‌اند که ترکیب دانش و تجربه آنها به چشم می‌خورد. به‌عبارت دیگر، میانگین سنی ۵۰ و مدیری قوی و باتجربه که زیر و بم بخش معدن را دیده باشد، در کنار جوانانی پرانرژی و مجهز به دانش روز دنیا باعث حصول نتیجه مدنظر می‌شود.

مدیر ارشد گروه معدنی و بازرگانی زرمش اضافه کرد که فارغ از مشکلات دیگری مانند نیاز به سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت و صبر و حوصله زیاد، مسئله مهم دیگر، تحریم‌های بین‌المللی است. شرکت‌های دانش‌بنیان هر قدر هم دانش و اطلاعات داشته باشند، نیازمند همکاری‌های فنی و علمی بین‌المللی هستند. آنها باید به رصد فعالیت‌های سایر شرکت‌های مشابه در کشورهای دیگر بپردازند و اگر تجربه یا دانشی فراتر از تجربه خویش یافتند، آن را به دست آورند. با این حال، متاسفانه در حال حاضر به‌دلیل تحریم‌های بین‌المللی چنین ارتباطات و همکاری‌هایی کمتر دیده می‌شود.

مزیت و عیب معادن سنتی

وابستگی به نیروی انسانی و فقدان دانش و تجهیزات مدرن از عواملی است که منجر به پایین بودن سطح بهره‌وری معادن زغال‌سنگ شده است. حجت‌الله دربانی، مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ نگین طبس در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» درباره برنامه این شرکت برای تغییر فناوری و کاهش وابستگی به نیروی انسانی بیان کرد: این مسئله را نمی‌توان تک‌بعدی بررسی کرد.

در حال‌حاضر، به‌دلیل سنتی و کارگرمحور بودن معادن زغال‌سنگ کشور، ۶۰ درصد از بهای تمام‌شده محصولات را هزینه حقوق و دستمزد شامل می‌شود. این ویژگی به معنای پایین بودن بهره‌وری و هزینه‌های بالاست که خود به محدودیت توان رقابت فعالان بازار می‌انجامد. البته مزیت آن، نقش پررنگ معادن زغال‌سنگ در اشتغالزایی و کمک به بهبود عدالت اجتماعی و اقتصادی است.

دانش‌بنیان کردن معادن نیازمند برجام

دریانی افزود: استفاده از فناوری‌ها و تجهیزات بهتر به‌ویژه در معادن زغال‌سنگ ایران باعث کاهش هزینه‌ها و به‌طور همزمان افزایش ایمنی و رفاه کارگران خواهد شد. با این حال، به‌دلیل مشکلات گوناگونی مانند مشکل زنجیره تامین و وابسته بودن تغییر فناوری به بازارهای بین‌المللی و نرخ برابری ارز مناسب نمی‌توان تصمیم خاص اتخاذ کرد. به‌جز آنکه ویژگی‌های خاص کشور مانند رگه‌ای بودن ذخایر زغال‌سنگ و عمق زیاد آنها نسبت به ذخایر مشابه سایر کشورها باعث شده امکان معدنکاری روباز یا استفاده از بسیاری از تجهیزات مدرن نباشد.

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ نگین طبس توضیح داد: فارغ از تحریم‌ها و مشکلات کنونی در روابط بین‌الملل باید به این موضوع هم توجه کرد که قیمت‌های داخلی زغال‌سنگ فقط ۳۰ تا ۴۰ درصد قیمت‌های جهانی هستند و از این‌رو فعالان داخلی توانایی مالی کمتری هم نسبت به همتایان خارجی خود دارند.

به‌جز این مشکلات، تغییر نسل فناوری به معنای کاهش اشتغال هم هست و باوجود تمایل معدنکاران به این تغییر، در حال حاضر اولویت دولت و کشور بر اشتغالزایی و کارگرمحور بودن بخش‌های اقتصادی است؛ هرچند در نهایت ناگزیر به تغییر فناوری هم خواهیم بود.

سخن پایانی

علم و فناوری، حلقه گمشده‌ای است که می‌تواند تولید ناخالص و وضعیت اشتغال کشور را بهبود بخشد. در این میان، امید می‌رفت در شرایط مبهم مذاکرات برجام و تحریم‌های بین‌المللی، شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند محدودیت‌ها را جبران کرده و کشور را به سمت خودکفایی و رونق از درون پیش ببرند.

با این حال، آن‌طور که کارشناسان و فعالان معدنی اعتقاد دارند، به نظر می‌رسد اوضاع به همین سادگی هم نیست. به گفته کارشناسان، اگر بنا بر خرید دانش و فقط انتقال دانش، تخصص، مهارت‌های فنی و تجهیزات و ماشین‌آلات از کشورهای غربی بود، تحریم‌ها و نرخ برابری ارز مشکل‌ساز می‌شدند. اما به عقیده آنها، حتی تلاش برای کسب دانش و ارتقای علمی نیز باوجود مزایای بیشتر نسبت به واردات صرف فناوری، بدون تعامل‌ها و همکاری‌های بین‌المللی نتیجه چندان درخشانی نخواهد داشت. حتی در این حالت نیز بیشترین منافع زمانی به بخش معدن و سپس به کل اقتصاد کشور می‌رسد که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند از تجربیات و دانش همتایان خارجی خود استفاده کنند.

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

روی خط خبر

فروش ۵۵۳هزار میلیارد تومانی معدن و صنایع معدنی در بورس

شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی بورسی طی سال گذشته با فروش ۵۵۳هزار میلیارد تومانی، رشد ۷۱ درصدی را تجربه کردند. همچنین ۲۱ درصد از فروش کل بورس به این شرکت‌ها اختصاص داشت.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، عملکرد ۷۴ شرکت بزرگ معدن و صنایع معدنی در بورس طی سال گذشته با رشد ۷۱ درصدی به ۵۵۳ هزار میلیارد تومان رسید. این در حالی است که میزان فروش این شرکت‌ها طی اسفند ۱۴۰۰ نیز رشد ۴۱ درصدی را به ثبت رسانده است.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان طی سال گذشته با فروش بیش از ۱۴۳ هزار میلیارد تومان شاهد رشد ۸۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۹ بود.

فروش بورسی شرکت فولاد مبارکه اصفهان نیز طی ۱۲ ماهه سال گذشته به بیش از ۷۹ هزار میلیارد تومان رسید که افزایش ۸۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن نشان می‌دهد.

همچنین طی مدت یاد شده، شرکت فولاد خوزستان با فروش بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان شاهد رشد ۶۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۹ بود.

شرکت‌های معدن و صنایع معدنی در سال گذشته توانستند با فروش ۵۵۳هزار میلیارد تومان، ۲۱ درصد از فروش کل بورس را به خود اختصاص دهند.

این در حالی است که شرکت فولاد مبارکه اصفهان ۱۹ درصد از سهم فروش شرکت‌های معدنی را به خود اختصاص داد و در رتبه نخست این شرکت‌ها قرار گرفت.

همچنین شرکت ملی صنایع مس ایران و فولاد خوزستان هریک با سهم ۱۳ درصدی در رتبه دوم و شرکت صنعتی و معدنی گل گهر با ۱۲ درصد سهم از فروش کل در رتبه سوم فروش شرکت‌های معدنی در بورس قرار گرفت.

ثبت رکورد تولید در سنگ آهن سیرجان

رکورد تولید در مجتمع سنگ آهن سیرجان در سال ۱۴۰۰ شکسته شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، مرادعلی منظری توکلی اظهارکرد: در سال ۱۴۰۰ که به فرموده مقام معظم رهبری مزین به شعار تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها بود، مجموع عملیات معدنکاری (باطله و ماده معدنی) از معادن سنگ آهن گل گهر (مجموع معادن ۱ تا ۵) بیش از ۲۷۷ میلیون تن بود که نسبت به سال ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ به ترتیب حدود ۸ و ۱۱ درصد افزایش داشت.

وی در ادامه افزود: استخراج سنگ آهن در سال ۱۴۰۰ در مجتمع سنگ آهن سیرجان بیش از ۳۱ میلیون تن بود.

منظری توکلی خاطر نشان کرد: میزان استخراج سنگ آهن نسبت به برنامه مصوب سالانه ۱۳/۹ درصد پیشرفت داشته و این در حالی است که در سال ۱۴۰۰ موانعی همچون افزایش تحریم‌های ظالمانه و مشکلات صادرات و واردات مترتب ناشی از این موضوع، موانع گسترش پیت معدن ۴ و نیز گسترش بیماری کرونا همراه بود.

مدیر مجتمع سنگ آهن سیرجان در ادامه اظهارکرد: امید است در سال پیش رو با رفع موانع، بسترهای لازم جهت تداوم تولید همراه با بهره‌وری فراهم شود.

وی در خاتمه افزود: مجتمع سنگ آهن سیرجان در سال ۱۴۰۰ توانست پیشرفت‌های قابل توجهی در زمینه‌های بهره‌وری، HSEE، تولید دانش، افزایش تعامل بین بهره برداران منطقه و... به‌دست آورد.

یادآور می‌شود درحال‌حاضر منطقه گل گهر بیشترین میزان ذخایر سنگ آهن قطعی در کشور را دارد و بیشترین تولید سنگ آهن در این منطقه صورت می‌گیرد.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴
سه‌شنبه
● ۲۳ فروردین ۱۴۰۱
● ۱۰ رمضان ۱۴۴۳
● ۱۲ آوریل ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۱۸

نرخ گاز مصرفی سیمانی‌ها و سایر صنایع تعیین شد

بر اساس تصمیم‌های اخذ شده در چهل و دومین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، مدیرکل دفتر محیط کار و محیط‌زیست وزارت صنعت، معدن و تجارت، نرخ گاز سوخت پتروشیمی‌ها و سایر صنایع را اعلام کرده است که طبق آن نرخ گاز مصرفی صنایع سیمان و سایر صنایع، معادل ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده است. به گزارش ایسنا، به استناد تصمیات اخذ شده در جلسه چهل و دوم ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، نرخ گاز سوخت پتروشیمی‌ها و صنایع اعلام شده است. به استناد آن مدیر کل دفتر محیط کار و محیط‌زیست وزارت صنعت، معدن و تجارت این نرخ را به صنایع سیمانی و سایر صنایع ابلاغ کرده است.

در این ابلاغیه آمده است: از زمان ابلاغ مصوبه نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها، بر اساس فرمول ابلاغی وزارت نفت و با اعمال سقف نرخ گاز صادراتی، حداکثر ۵۰ هزار ریال تعیین می‌شود.

همچنین نرخ گاز سوخت پتروشیمی‌ها، پالایشگاه‌ها و صنایع پایین دستی مجتمع‌های احیاء فولاد و مصارف مربوط به تاسیسات عمومی پتروشیمی و پالایشگاه‌ها شامل برق، آب، اکسیژن و غیره معادل ۴۰ درصد نرخ خوراک گاز پتروشیمی‌ها، حداکثر ۲۰ هزار ریال خواهد بود.

نرخ گاز مصرفی صنایع سیمان و سایر صنایع معادن ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده است.

آغاز قرن جدید و رکوردزنی‌های گروه فولاد مبارکه

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

گروه فولاد مبارکه با طوفانی از رکوردزنی‌های پی‌درپی، همزمان با آغاز قرن جدید نشان داد که همت بلند جهادگران عرصه تولید برای تحقق شعار سال و لبیک به منویات رهبر معظم انقلاب کارساز بوده است.

به گزارش چیلان، «تولید» کلیدواژه‌ای است که رهبر فرزانه انقلاب اسلامی در سال‌های اخیر با انتخاب شعار سال بر آن تاکید داشته‌اند و پولادمردان شرکت فولاد مبارکه با تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی خود در ایام نوروز و در شرایطی که عموم مردم و بسیاری از مشاغل در تعطیلات نوروزی به سر می‌بردند، با رکوردزنی‌های پی‌درپی به منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی لبیک گفتند و عزم جزم خود برای افزایش تولید را به منصه ظهور گذاشتند.

امسال نیز شعار سال بر محور «تولید» نامگذاری شده و رهبر معظم انقلاب بر این موضوع تأکید ویژه‌تری دارند، با این تفاوت که دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین باشد؛ در همین راستا جهادگران جبهه صنعت و خودکفایی کشور در گروه فولاد مبارکه با آغازی طوفانی در ابتدای قرن جدید کمر همت بستند تا شعار امسال را از همان روزهای ابتدایی تحقق بخشند و در بخش تولید صنعت فولاد کشور، کاری کنند کارستان.

عبور فولادمبارکه از تحریم‌ها و کرونا

در واپسین روزهای قرن پیشین، رکورد تولید سالیانه محصول قلع‌اندود فولاد مبارکه پس از ۱۰ سال شکسته شد و به همت تلاشگران ناحیه نورد سرد شرکت فولاد مبارکه، با تولید ۱۱۰ هزار و ۵۰۱ تن محصول قلع‌اندود، از رکورد ۱۰۸ هزار تنی در سال ۱۳۹۱ عبور کرد؛ این رکورد با وجود محدودیت‌ها و مشکلاتی همچون تحریم‌ها و شیوع ویروس کرونا به‌دست آمد که نشان از اراده جمعی کارکنان فولاد مبارکه و سخت‌کوشی کارکنان ناحیه نورد سرد این شرکت داشته است.

این در حالی است که نخستین رکوردزنی تولید در سال جدید، همزمان با اعلام شعار «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» توسط تلاشگران ناحیه آهن‌سازی فولاد مبارکه آغاز شد و با مجموع تولید ۲۶ هزار و ۱۳ تن آهن اسفنجی با سهم تولید ۱۶ هزار و ۹۰۳ تن در واحد احیا مستقیم ۱ و سهم تولید ۹ هزار و ۱۱۰ تن در واحد احیا مستقیم ۲، رکوردهای تولید روزانه آهن اسفنجی حاصل شد.

رکوردزنی شرکت فولاد مبارکه در مجتمع فولاد سبا بار دیگر متبلور شد و تلاشگران این واحد صنعتی در ششمین روز از سال جدید موفق شدند با تولید ۴ هزار و ۵۱۰ تن آهن اسفنجی در واحد احیاء مستقیم شهید شهبازی رکورد تولید روزانه این محصول را ثبت کنند و این در حالی است که رکورد قبلی تولید آهن اسفنجی در مجتمع فولاد سبا به میزان ۴ هزار و ۴۸۰ تن بود که در ۶ آذرماه ۱۳۹۸ محقق شده بود.

این تازه آغاز راه است

اما این تازه آغاز راه است و درخشش گروه فولاد مبارکه در عرصه تولید همچنان و با قوت بیشتری ادامه دارد؛ موفقیت بعدی در شکستن رکورد سالیانه تولید آهن اسفنجی در فولاد هرمزگان به وقوع پیوست و رکورد سالیانه تولید آهن اسفنجی در این شرکت به یک میلیون و ۷۱۳ هزار و ۳۴۸ تن رسید و بار دیگر تلاشگران گروه فولاد مبارکه نشان دادند که با وجود موانع و مشکلات در سال گذشته، در جهت افزایش تولید مصمم هستند.

اما رکوردزنی‌های گروه فولاد مبارکه به اینجا ختم نشد و فولاد امیرکبیر کاشان نیز رکوردهای جدیدی به نمایش گذاشت؛ جهادگران عرصه تولید در این شرکت با رکوردزنی تولید سالیانه خط گالوانیزه به میزان ۱۶۱ هزار و ۷۹۷ تن، رکورد قبلی تولید سالیانه ۱۵۵ هزار و ۱۵ تنِ سال ۱۳۹۹ شکسته شد.

همچنین در خط نورد سرد این شرکت نیز رکورد تولید سالیانه ۲۲۷ هزار و ۱۸۶ تنی سال ۱۳۹۹ به ۲۳۴ هزار و ۳۳۲ تن در سال ۱۴۰۰ رسید؛ تلاشگران این بنگاه صنعتی، تولید سالیانه خط اسیدشویی را از مرز ۲۳۲ هزار و ۴۵۴ تنی سال ۱۳۹۹ گذر دادند و به ۲۳۲ هزار و ۵۱۴ تن در سال ۱۴۰۰ رساندند؛ همچنین فولاد سنگان نیز در امسال موفق به رکوردشکنی روزانه تولید ۱۸ هزار و ۵۸۸ تن گندله شد و توانست رکورد قبلی ۱۸ هزار و ۴۵۷ تنِ ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۰ را ارتقا دهد.

تجلی رکوردزنی‌های بدون توقف تولید

تجلی رکوردزنی‌های تولید گروه فولاد مبارکه این بار به نقطه‌ای دیگر از کشور رسید و شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری موفق شد با تولید ۲ هزار و ۶۹۰ تن آهن اسفنجی در واحد احیا مستقیم خود رکورد جدیدی را به ثبت برساند؛ پیش از این، رکورد میزان تولید روزانه این محصول در روز چهارم تیرماه ۱۴۰۰ و به مقدار ۲ هزار و ۶۵۶ تن صورت گرفته بود که با ثبت تناژ تولید در سال جدید، رکورد روزانه به میزان ۳۴ تن ارتقا یافت.

۱۳ روزی که تاریخ‌ساز شد

اما در ۱۳ روز آغازین سال و قرن جدید، گروه فولاد مبارکه به رکوردهای تاریخ‌سازی در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم دست یافت، رکوردی که تنها نشان از همت جهادگران جبهه صنعت و مدیریت مبتنی بر دانش دارد، مدیریتی که از سال‌های گذشته با برنامه‌ریزی مدون منطبق با تأکید بر ارتقای تولید، درصدد رسیدن به قله‌های افتخار برای کشور بود.

ثبت رکوردهای متعدد تولید در نواحی فولادسازی و آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه نشان داد که خستگی برای مردانی از جنس فولاد در میدان تولید بی‌معناست؛ رکوردزنی متوالی و مهم تولید ۱۵۳، ۱۵۵ و ۱۶۰ ذوب در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم و تولید ۹ هزار و ۳۱۰ تن در واحد احیا مستقیم ۲ و ۱۶ هزار و ۹۵۱ تن در احیا مستقیم ۱ در روزهای ۱۱، ۱۲ و ۱۳ فروردین سال جدید رقم خورد که جز با هماهنگی دقیق بین‌بخشی و درایت مدیران این شرکت امکان‌پذیر نبود.

آنچه در این ۱۳ روز ابتدایی سال در گروه فولاد مبارکه محقق شد، مؤید آن بود که این مجموعه بزرگ صنعتی با تدابیری که از گذشته در آن اندیشیده شده به خوبی از ظرفیت‌های لازم برای عملیاتی کردن شعار سال برخوردار است.

ذوب آهن سازمان برتر در حوزه مسئولیت اجتماعی

در نخستین رویداد تقدیر از بنگاه‌ها و فعالان اقتصادی استان اصفهان در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، ذوب آهن اصفهان حائز رتبه دوم در بخش سازمانی شد.

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، در این رویداد که با گردهمایی بزرگ کار آفرینان استان اصفهان همراه بود، تندیس و لوح ویژه سازمان برتر در حوزه مسئولیت اجتماعی به سرپرست مدیریت عامل ذوب آهن اصفهان اهداء شد.

این رویداد با حضور استاندار اصفهان، جمعی از مسئولان و فعالان صنعتی و اقتصادی و کار آفرینان استان به همت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی این استان در سالن امیرکبیر (نمایشگاه‌های بین‌المللی)، برگزار شد.

ایرج رخصتی، سرپرست مدیریت عامل ذوب آهن اصفهان در این خصوص گفت: مسئولیت اجتماعی یک سازمان نشان دهنده میزان تعهد آن به تاثیر فعالیت هایش در جامعه و محیط‌زیست و مشارکت آن در توسعه پایدار و در نظر گرفتن خواسته‌ها وانتظارات ذینفعان است که ذوب آهن اصفهان در این خصوص پیشگام و پیشتاز صنایع کشور محسوب می‌شود.

وی افزود: این مجتمع عظیم صنعتی از ابتدای تأسیس و همچنین با پیروزی انقلاب اسلامی، نه تنها خودکفایی و بومی‌سازی را رقم زد، بلکه به توسعه سایر صنایع کشور نیز کمک شایانی کرد و در دوران دفاع مقدس علاوه بر ارائه خدمات فنی و پشتیبانی، بیش از ۱۳ هزار و ۵۰۰ نفر از پرسنل این شرکت به جنگ اعزام که از این تعداد بالغ بر ۲۹۰ نفر شهید، ۸۶ آزاده و ۱۴۰۰ نفر جانباز شدند.

وی اظهارکرد: این شرکت در خدمت رسانی به جامعه در ابعاد مختلف فعالیت کرده است از جمله با تأسیس بیمارستان شهید مطهری نه تنها به شهرستان لنجان و شهر اصفهان بلکه به استان‌های اطراف خدمات ارائه داده و با شیوع بیماری کرونا نیز در خدمت جامعه بود.

رخصتی افزود: تولید محصولات صنعتی مطابق با نیازهای کشور جهت جلوگیری از واردات، سرانه فضای سبز ایجاد شده بیش از یک هکتار به ازای هر یک از کارکنان و همچنین انجام پروژه‌های مختلف زیست محیطی، کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب، انجام پروژه‌های مربوط به استفاده از پساب جهت به حداقل رساندن برداشت آب از زاینده رود، تأسیس باشگاه فرهنگی ورزشی ذوب آهن برای ایجاد روحیه شادابی و نشاط در قشر جوان، مشارکت در تدوین استانداردهای ملی(محصولات فولادی و معیارهای مصرف انرژی)، ارائه آموزشی‌های تخصصی مورد نیاز واحدهای فولادی کشور، احداث نخستین آزاد راه کشور در جنوب غرب اصفهان (اتوبان ذوب آهن اصفهان) به منظور تردد در مسیر جنوب غربی اصفهان، برخی فعالیت‌های این شرکت در حوزه مسئولیت اجتماعی هستند.

رکورد تولید کک خشک در ذوب آهن اصفهان شکسته شد

مدیر تولیدات کک و مواد شیمیائی شرکت ذوب آهن گفت: کارکنان سخت کوش مدیریت تولیدات کک و مواد شیمیائی ذوب آهن اصفهان با کمک همکاران در دیگر مدیریت‌های شرکت در سال ۱۴۰۰ که با نام سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها نامگذاری شده بود، توانستند با وجود موانع زیادی از قبیل محدودیت تامین آب، تامین مواد اولیه و قطعات ناشی از تحریم‌های ظالمانه، وجود بیماری کرونا و... با ثبت تولید ۱۲۲۳۰۶۲ تن کک خشک رکورد تولید این محصول را ارتقاء دهند.

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، محمد علی علایی گفت: برنامه تولید کک خشک در سال ۱۴۰۰ به مقدار ۱۲۰۰۰۰۰ تن تعریف شده بود و همچنین رکورد قبلی تولید کک مربوط به سال ۱۳۹۸ به مقدار ۱۲۱۳۶۸۵ تن بود که با ثبت این رکورد مقدار ۹۳۷۷ تن به رکورد قبلی اضافه شد و ۲۳۰۶۲ تن نیز بیشتر از برنامه تولید، کک خشک تولید شد.

وی افزود: این مهم نشان از بلوغ کاری، مسئولیت‌پذیری و تبلور همکاری و کار تیمی است که نتیجه آن غرور و سربلندی برای کارکنان بخش تولیدات کک و مواد شیمیایی و دیگر همکاران در ذوب آهن اصفهان است. اینجانب این موفقیت را به خانواده بزرگ ذوب آهن اصفهان تبریک عرض کرده و امیدوارم با یاری خداوند متعال و همت و تلاش هر چه بیشتر بتوانیم در مسیر بهبود، تعالی و کسب تولید بیشتر گام برداریم.

وی افزود: به دلیل عدم توازن تولید و مصرف زغال سنگ در کشور و عدم سرمایه‌گذاری در معادن زغال سنگ، تامین زغال به یکی از چالش‌های بسیار جدی در ذوب آهن اصفهان شده تبدیل شده است، به همین خاطر در شروع سال ۱۴۰۱ مجبور به کاهش تولید از این بابت شدیم که امیدواریم با کمک مسئولان دلسوز کارخانه و کشور بتوانیم پس از تامین زغال، کاهش تولید را جبران و رکوردهای بالاتری را کسب کنیم.

وی افزود: لازم می‌دانم از حمایت‌های مدیرعامل، معاون بهره‌برداری، معاون خرید که به حق در این شرایط توانستند زغال مورد نیاز کارخانه را تامین کنند و همچنین دیگر معاونت‌ها و مدیریت‌ها و به ویژه تلاشگران بخش تولیدات کک و مواد شیمیائی که جهت کسب این رکورد تلاش کردند، تشکر و قدردانی کنم.

نظرگاه

توجه فولاد مبارکه به سرمایه‌های انسانی

مهدی کفایت
معاون سرمایه‌های انسانی و سازماندهی فولاد مبارکه

در دیدگاه‌های جدید به مقوله کسب‌وکار، سازمان‌ها نوعی دانشگاه کاربردی دیده می‌شود که تمرکزش به‌جای پول و محصول بر انسان‌هاست.

تجربه نشان داده که وقتی شما روی آدم‌ها و رشدشان تمرکز می‌کنید، آنها از شرکت مراقبت می‌کنند که محصول خوب و سود عالی به دنبالش حاصل می‌شود.

امروزه رهبری یا مدیریت خوب، بر مبنای تأثیر مثبتی که بر جان و زندگی آدم‌ها می‌گذارد ارزیابی می‌شود.

مدیریت سازمان براساس این دیدگاه جدید، صادقانه از خودش می‌پرسد: آیا در اثر رهبری من، وضع و حال آدم‌ها بهتر شده؟ آیا کارکنان من نسبت به دیروزشان توانمندتر شده‌اند؟ آیا شادتر و بانشاط‌ترند؟

تفکر حاکم بر کسب‌وکار دیروز، سازمان‌ها را تبدیل به جایی خشک و بی‌روح کرده بود و بدتر اینکه، آدم‌ها پذیرفته بودند که همین است که هست.

درحالی‌که محل کار می‌تواند و باید جایی برای زندگی پرهیجان و روابط عالی باشد، جایی که آدم‌ها می‌توانند بهترین خودشان باشند. رهبرانی که این‌گونه می‌اندیشند می‌توانند چنین سازمان‌هایی را خلق کنند.

در اغلب سازمان‌ها، منطق مدیریتی این است که ما از «سرمایه انسانی» استفاده می‌کنیم برای تولید محصولی که بتوانیم بفروشیم و سود ایجاد کنیم تا سهامداران به بازگشت سرمایه مورد انتظارشان برسند.

با یک نگرش متفاوت می‌شود داستان مدیریت را طور دیگری دید با پیامدهای متفاوت.

در این نگرش، محصولی که تولید می‌کنیم، «آدم‌های توانمند» هستند و محصولات فیزیکی و خدمات ما ابزارهایی هستند برای رشد و توسعه انسان‌ها.

شرکت فولاد مبارکه از آغاز تأسیس تاکنون، با این نگرش به سرمایه‌های انسانی خود توجه کرده و با همدلی به کار و تلاش و تولید پرداخته است.

بر این اساس همزمان با آغاز سال جدید که مزین به نام مبارک«تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال آفرین» است، به‌نوبه خود روز ۲۵ فروردین‌ماه را گرامی می‌داریم و قدردان سرمایه‌های انسانی ارزشمند خود هستیم.

در راستای سیاست‌های ابلاغی و تأکید مدیرعامل محترم شرکت مبنی بر ضرورت ایجاد گفتمان توسعه و تغییر پارادایم از نیروی انسانی به سرمایه انسانی با چشم‌اندازی آینده‌نگر و جهان‌تراز، رویکردهای جدیدی توسط معاونت سرمایه‌های انسانی و سازماندهی در سال جدید برنامه‌ریزی شده و امیدواریم بتوانیم با ایجاد یک فضای حمایتی، همدلانه و مشارکتی برای کار و تولید جهادی، مثل گذشته الگوی ملی بنگاه‌داری و توسعه پایدار در کشور باشیم.

نگرانی دوباره فولادکاران از قطع برق

یک عضو هئیت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد از آغاز قطعی برق برخی از واحدهای تولیدی فولاد پس از اتمام ماه رمضان خبر داد. به گزارش بازار نیوز، سید رضا شهرستانی پیرامون نگرانی‌های اعضای این انجمن درباره قطعی برق واحدهای تولیدکننده فولاد اظهار کرد: با فرا رسیدن فصل تابستان، متاسفانه قطعی برق و به تبع آن از کار افتادن فعالیت کارخانه‌های فولاد برای باری تبدیل به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های تولیدکنندگان تبدیل شده است پرا که این مسئله می‌تواند تحمیل خسارت‌های بسیار زیادی بای تولیدکنندگان و کاهش تولید این محصول منجر شود. این عضو هئیت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: متاسفانه وضعیت محاسبه سوخت و انرژی واحدهای تولیدی بخش صنعت ایران بر خلاف کشورهای توسعه یافته اقتصادی جهان است؛ بسیاری از کشورهای توسعه یافته صنعتی با کاهش و یا بهینه‌سازی مصرف سوخت و انرژی بخش‌های خانگی و اداری، توان خود را برای حمایت از بخش صنعت متمرکز می‌کنند ام این روند در ایران کاملا بر عکس است. وی خاطر نشان کرد: به عنوان مثال نرخ گاز بخش خانگی یک بیستم نرخ حامل انرژی بخش صنعت است؛ حال با توجه به فرا رسیدن ماه‌های گرمسیر سال نگرانی تولیدکنندگان فولاد در سال ۱۴۰۱ قوت گرفته است؛ متاسفانه در آستانه شروع فصل گرما، به تولیدکنندگان ابلاغ شده است که در امسال با چهار ماه قطعی برق مواجه خواهند بود و در صورتی که این مسئله در سال گذشته ۳ ماه بوده است؛ درحال‌حاضر آن گونه که به تولیدکنندگان گفته شده است قطعی برق پس از ماه رمضان با درصدهای پایین تر آغاز شده و در فصل تابستان با تشدید میزان مصرف برق این قطعی به ۹۰ درصد خواهد رسید.

این عضو هئیت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد خاطر نشان کرد: درحال‌حاضر تولیدکنندگان نمی‌دانند که در فصل تابستان پیش رو وزارت صمت چه برنامه‌ای را برای حمایت از واحدهای تولیدی در مقابل قطعی مکرر برق در دستور کار خود دارد، اما با این وجود با توجه به ظرفیت ۴۴ میلیون تنی تولید فولاد، تولیدکنندگان در نظر دارند که در سال ۱۴۰۱ میزان تولید این کالا را به رقمی بالغ بر ۳۸ میلیون تن برسانند.

وی متذکر شد: البته این چشم‌انداز بدون بروز هیچ گونه مانع و یا قطعی حامل انرژی ترسیم شده است، مطمئنا با وجود این موانع نمی‌توان چنین حجم از تولید فولاد را محقق کرد؛ یقینا با ادامه دار شدن رویه قطع برق و گاز واحدهای تولیدی در امسال، هن نظر می‌رسد که نتوان بیش از ۳۲ میلیون تن فولاد تولید کرد؛ بر اساس تولید ۳۲ میلیون تنی این کالا می‌توان انتظار صادرات ۱۲ میلیون تنی فولاد در بازارهای جهانی را در نظر داشت.

محرک‌های کلیدی بازار فولاد چین

گروه معدن

در حالی که شاید بدیهی باشد تولید فولاد خام چین به دلیل برنامه‌های کاهش تولید و اهداف کربن زدایی صنعت فولاد آن کاهش می‌یابد، دامنه محدودی برای افزایش مصرف پایین دستی وجود دارد. حال ببینیم این دو عامل چه تاثیری بر صادرات و بازار مواد اولیه خواهند داشت؟

تولید فولاد خام

به گزارش فولاد ایران، هنوز هیچ سند رسمی در مورد کاهش تولید فولاد خام چین وجود ندارد. با این حال، با حساب سرانه مصرف انرژی و سیاست کربن زدایی، احتمالا تولید فولاد خام چین در امسال ۲ درصد کاهش خواهد یافت. اگر میزان مصرف فولاد کشور در سطح ۹.۸۵ میلیارد تن باقی بماند، حجم صادرات هم کاهش می‌یابد. تولید فولاد خام یا ثابت می‌ماند یا ۲۰ میلیون تن نسبت به سال گذشته کاهش می‌یابد. با این حال، تقاضای مواد اولیه نیز می‌تواند تحت تأثیر کاهش تولید فولاد خام قرار گیرد. با توجه به پارامترهای افزایش تولید برنامه پنج ساله، در سال ۲۰۲۲، سهم کوره‌های قوس الکتریکی احتمالا به حدود ۱۲ درصد از کل تولید فولاد خام چین خواهد رسید. در چنین سناریویی، تولید فولاد خام احتمالا در سال ۲۰۲۲ به ۱.۰۲ میلیارد تن کاهش خواهد یافت.

مصرف فولاد خام

سرانه مصرف فولاد خام چین احتمالاً کاهش می‌یابد. افزایش مصرف سرانه ظاهری پس از رسیدن آن به ۵۰۰ کیلوگرم امری دشوار است. با توجه به روند مشاهده شده در چین و امریکا، مصرف سرانه چین در آینده کاهش خواهد یافت. طبق پیش‌بینی‌های مای استیل، مصرف فولاد چین احتمالاً ثابت باقی می‌ماند. در میان کالاهای مصرفی، تقاضا برای فولاد کم است به جز برای بخش هایی که تقاضای فولاد برای تولیدشان جدی است - مانند خودرو، کشتی‌سازی و لوازم خانگی. انتظار می‌رود تقاضای فولاد تولید صنایع در سال ۲۰۲۲ افزایش یابد. همچنین سفارشات جدید کشتی‌سازی در سال ۲۰۲۱ تا ۸۶ درصد افزایش یافت. تقاضای فولاد بخش خودروسازی نیز ممکن است در سال ۲۰۲۲ تا ۲۹درصد و لوازم خانگی تا ۷ درصد رشد کند.

صادرات مستقیم و غیر مستقیم فولاد

انتظار می‌رود حجم صادرات مستقیم فولاد چین در سال ۲۰۲۲ به دلیل شکاف عرضه و تقاضا در بازار داخلی کاهش یابد. با این حال، در صادرات غیرمستقیم محصولات فولادی، تقاضای فولاد صادراتی چین احتمالاً ثابت خواهد ماند. به گزارش فولاد ایران، صادرات کالاهای چینی در سال گذشته افزایش یافت که بیشتر آن محصولات مصرف‌کننده فولاد بود. در نتیجه حجم عظیمی از فولاد به صورت غیر مستقیم صادر می‌شود. بیشتر این صادرات به آسیای جنوب شرقی و به ویژه ورق گرم است، زیرا قیمت‌های بالای ورق گرم صادراتی حاشیه سود ایجاد می‌کند. اما، به طور کلی، صادرات فولاد چین ممکن است در سال ۲۰۲۲ تا ۱۰ میلیون تن کاهش یابد.

کاهش تقاضای مواد اولیه

تقاضای مواد اولیه تحت تأثیر کاهش تولید فولاد خام خواهد بود. اگر با توجه به پارامترهای افزایش تولید پنج ساله، در سال ۲۰۲۲ سهم پیش‌بینی شده کوره‌های قوس الکتریکی به حدود ۱۲ درصد از کل تولید فولاد خام چین افزایش یابد، تولید فولاد خام این کشور به ۱.۰۲ میلیارد تن کاهش خواهد یافت. در این صورت، اوج تولید فولاد خام احتمالاً تا ۴۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۲ کاهش خواهد یافت و اگر طرح افزایش عرضه داخلی سنگ آهن در نظر گرفته شود، عرضه کنسانتره سنگ آهن داخلی در امسال ۶ میلیون تن افزایش خواهد یافت. پیش‌بینی محتاطانه نشان می‌دهد که تقاضای چین برای واردات سنگ‌آهن ۲۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۲ کاهش می‌یابد. و برای زغال سنگ و کک، پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۲۲ محدودیت‌های عرضه کمی کاهش یابد و اگر این اتفاق بیفتد، نرخ زغال‌سنگ کک شوی و کک کاهش می‌یابد. از آنجایی که تولید کوره‌های قوس الکتریکی ممکن است امسال افزایش یابد، مصرف قراضه در سال ۲۰۲۲ احتمالا به ۲۲۱ میلیون تن خواهد رسید. طبق پیش‌بینی ها، عرضه قراضه هر سال حدود ۱۰ تا ۱۵ میلیون تن افزایش خواهد یافت. بنابراین، تا سال ۲۰۳۰، سهم فولاد ساخته شده توسط کوره‌های قوس الکتریکی تا ۵۰ درصد از کل تولید فولاد خام چین را تشکیل می‌دهد که تأثیر زیادی بر استفاده از سنگ آهن خواهد داشت.

رشد میزان تقاضای فولاد در خاورمیانه

WorldSteel با اعلام رشد ۰.۷درصد+ تقاضای جهانی فولاد در سال ۲۰۲۲، میزان تقاضای فولاد در منطقه خاورمیانه در امسال میلادی را ۵۰.۲ میلیون تن برآورد کرده است.

به گزارش ایراسین، انجمن جهانی فولاد در گزارش سالانه خود درباره میزان تقاضای فولاد در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ پیش‌بینی کرد که تقاضای فولاد در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال قبل به میزان ۰.۷درصد+ رشد خواهد کرد و به عدد ۱۸۴۶.۶ میلیون تن خواهد رسید

بر اساس این گزارش، وضعیت تقاضا در سال ۲۰۲۳ رشد بیشتری نسبت به امسال خواهد داشت و به عدد ۱.۳درصد+ خواهد رسید. انجمن جهانی فولاد همچنین پیش‌بینی کرد: بیشترین رشد تقاضا در سال ۲۰۲۲ در کشورهای شرق آسیا و در سال ۲۰۲۳ مربوط به ناحیه CIS خواهد بود.

در گزارش WorldSteel، برآورد شده است که میزان تقاضای فولاد در منطقه خاورمیانه در امسال میلادی به ۵۰.۲ میلیون تن و در سال آتی به ۵۱.۷ میلیون تن خواهد رسید لذا تقاضای فولاد خاورمیانه در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ به ترتیب رشد سالانه ۳.۸درصد+ و ۳.۲درصد+ سالانه را تجربه خواهد کرد.

این گزارش همچنین اعلام کرد که چین با میزان رشد ۲۲۵درصد+ و کشورهای آسیایی در حال توسعه با میزان رشد ۲۵۲.۹درصد+، پیشران رشد تقاضای فولاد در دنیا نسبت به سال ۲۰۰۷ خواهند بود.

روی خط خبر

سکوت بازار بیلت در جنوب شرق آسیا

اختلاف زیاد بین قیمت‌های پیشنهادی و درخواستی موجب شده بازار واردات بیلت جنوب شرق آسیا فعالیت زیادی نداشته باشد. متوسط نرخ بیلت وارداتی در فیلیپین ۸۱۰ دلار هر تن سی اف آر و در ثبات ثبت شده است. بیلت صادراتی ویتنام ۷۷۰ دلار هر تن فوب شنیده شده ولی معامله‌ای در این نرخ نهایی نشد. به گزارش فولاد ایران، همچنین قابل ذکر است هفته گذشته میلگرد در بازار فیوچرز شانگهای ۲۲ دلار افت داشته ۷۸۹ دلار هر تن ثبت شد و بر جو منفی بازار جنوب شرق آسیا تاثیر داشت. نرخ بیلت نیز در بازار داخلی چین هفته گذشته ۷۵۹ دلار هر تن با ۱۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده ثبت شد که ۵ دلار افت داشت.

اسلب در رکود

با توجه به منابع جدید عرضه اسلب در حوزه دریای مدیترانه و با وجود غیبت مداوم عرضه اوکراین، نرخ جهانی اسلب کاهش یافته است. اسلب روسیه عرضه می‌شود، اما خریداران، حتی در کشورهایی که هیچ تحریمی اعمال نشده، تمایلی به خرید آن ندارند، زیرا نگرانند معامله با روسیه در بحبوحه تحریم‌های جدید دشوارتر شود. به گزارش فولاد ایران، اسلب چین از حدود ۱۰۰۰ دلار هر تن فوب اواسط ماه مارس، اخیرا به حدود ۸۸۰ دلار در هر تن فوب کاهش یافته است. اسلب ایران، اندونزی، مالزی و ویتنام نیز موجود است که اسلب ویتنام با نرخ ۹۵۰ تا ۱۰۶۰ دلار هر تن سی اف آر، ظاهرا به ترکیه، به فروش می‌رسد. ایتالیا که بیشترین وابستگی به اسلب وارداتی را در اروپا دارد، از تمام مقاصد فوق خرید کرده و ظاهرا عرضه کافی برای یک فصل خود را تضمین کرده است. در این بین شنیده شده روسیه در حال فروش اسلب خود به بازارهای آسیا در قیمت‌های پایینی چون ۶۵۰ تا ۷۰۰ دلار هر تن سی اف آر است.

معدن للجار مرزن آباد پلمب شد

یک واحد معدنی در منطقه رانشی للجار مرزن آباد با دستور قضایی دادگاه بخش مرزن آباد پلمب شد. به گزارش مهر، یک واحد معدنی با دستور قضائی دادگاه بخش مرزن آباد در منطقه للجار پلمب شد. این واحد منطقه به دلیل عدم تمدید پروانه بهره‌برداری و در پی رانش زمین در منطقه للجار با دستور قضائی تعطیل شد. از مجموع ۲۵۰ مجوز صادر شده برای واحدهای معدنی در مازندران نیمی از آن فعال است و به گفته مسئولان سازمان صمت مازندران وضعیت بیشتر معادن استان بحرانی و پرخطر است و باید تعطیل شوند.

کشف بیش از ۳۵ تن زغال کک در الیگودرز

فرمانده انتظامی الیگودرز از کشف ۳۵ تن و ۶۱۰ کیلوگرم زغال کک قاچاق در این شهرستان خبر داد. به گزارش ایسنا، سرهنگ نصرت اله گرواند، اظهار کرد: مأموران انتظامی ایست و بازرسی خمه هنگام کنترل خودروهای عبوری به ۲ دستگاه کامیون کشنده مشکوک و آنها را توقیف کردند. وی تصریح کرد: در بازرسی از این خودروها ۳۵ تن و ۶۱۰ کیلوگرم زغال کک قاچاق به ارزش ۶۰۰ میلیون ریال کشف شد. فرمانده انتظامی الیگودرز از تحویل کالای قاچاق کشف شده به اداره تعزیرات این شهرستان خبر داد و خاطرنشان کرد: در این رابطه یک نفر دستگیر و تحویل مراجع قضائی شد.

کارخانه‌های سیمان بوشهر مراقب برداشت غیرمجاز باشند

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر گفت: کارخانه‌های سیمان استان بوشهر در بخش برداشت از معادن خود مراقب برداشت تا منجر به برداشت غیرمجاز و زیان مالی نشوند. به گزارش مهر، مهدی صفوی در نشست با مدیران شرکت صنایع سیمان اظهار کرد: در راستای منویات مقام معظم رهبری در راستای شعار سال «تولید؛ دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» حمایت از تولیدکنندگان را خواهیم داشت. وی اضافه کرد: برای حمایت از تولید به ویژه واحدهای صنعتی بزرگ نظیر کارخانجات سیمانی در بخش معدن از طریق کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان با نگاه مثبت به حل مشکلات مرتبط و با در نظر گرفتن قوانین و مقررات لازم اقدام خواهیم کرد. صفوی با اشاره به مشکلات مبتلابه برخی واحدهای تولیدی در بخش معدن عنوان کرد: تولیدکنندگان سیمانی در بخش برداشت از معادن خود دقت لازم را در استخراج مواد معدنی هر یک از محدوده ثبت شده و بر اساس قوانین و مقررات مربوطه توجه دقیق کنند تا منجر به برداشت غیرمجاز و زیان مالی نشوند. وی افزود: اداره کل صمت استان به عنوان حامی و پشتیبان تولید، تلاش و کوشش خود را در پیگیری و رفع مشکلات هر کدام از واحدهای صنعتی و معدنی استان بوشهر به صورت مستمر و با سیاست پیشگیرانه به پیش خواهد برد تا از آسیب و زیان بنگاه‌های تولیدی جلوگیری شود.

نگرانی از تخریب زیست‌محیطی معادن سنگ «چگنی»

فرماندار شهرستان چگنی با ابراز نگرانی از تخریب زیست‌محیطی برخی معادن سنگ این شهرستان، تأکید کرد: باید قوانین و مقررات به‌طور کامل رعایت شود. به گزارش مهر، افشین بازگیر در جلسه شورای اداری با موضوع تخریب زیست محیطی در حوزه معادن سنگ شهرستان چگنی گفت: در فعالیت‌های معدنی باید محدودیت‌های زیست محیطی و منابع طبیعی و عدم تعرض به پهنه‌های تاریخی و میراث فرهنگی و منابع آبی مورد توجه جدی قرار گیرد. وی تاکید کرد: باید از فعالیت‌هایی که به این حوزه زیان می‌رساند به طور جدی جلوگیری شده و مسئولان استانی و شهرستانی نیز رعایت این موارد را پیگیری و نظارت کنند. فرماندار شهرستان چگنی با اشاره به اینکه قدردان حضور فعالان اقتصادی و صاحبان معادن در شهرستان چگنی هستیم، افزود: اما در برداشت‌های معدنی باید موارد قانونی و مقررات به طور کامل رعایت شود. بازگیر بیان کرد: معادن چگنی ثروت خدادادی و امانت الهی و عنایات خداوند به این منطقه است و باید به گونه‌ای مورد بهره‌برداری و استفاده قرار گیرد که برای آیندگان و نسل‌های بعدی نیز حفظ و حراست شود وی افزود: معادن سنگ از نظر اکتشاف، استخراج، فرآوری و صادرات نقش مهم و اثرگذاری در تحقق جهش تولید دارد. فرماندار شهرستان چگنی شناخت کامل مشکلات و موانع توسعه معدنی شهرستان را بسیار راهگشا در مسیر توسعه معادن و صنایع معدنی دانست و بر ضرورت پیگیری و رفع مسائل مشکلات معادن فعال در شهرستان تاکید کرد. وی یادآور شد: انتظار می‌رود صاحبان معادن سنگ شهرستان چگنی طبق قوانین و مقررات حقوق مردم منطقه را رعایت کنند.

فعالسازی ۲۵ معدن در زنجان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: سال گذشته ۲۵ معدن غیرفعال در این استان فعال‌سازی و ۲۰ معدن غیرفعال نیز تعیین تکلیف شد.

ناصر فغفوری در گفت‌وگو با ایرنا با اشاره به مهم‌ترین اقدامات انجام شده در بخش معدن در سال ۱۴۰۰ افزود: سال گذشته بیش از ۴۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی معادن در استان وصول شد که این میزان نسبت به سال ماقبل آن ۲۵۰ درصد رشد یافت.

وی اظهارکرد: صدور ۱۵ پروانه بهره‌برداری، ۲۳ گواهی کشف و ۲۱ پروانه اکتشاف معادن از دیگر اقدامات انجام شده بخش معدن این استان در سال ۱۴۰۰ بوده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یادآورشد: همچنین با برگزاری مزایده، ۳۰۳ محدوده معدنی و اکتشافی در استان تعیین تکلیف شده است.

فغفوری، اخذ مصوبه موافقت هیات ماده ۲۴ مکرر در خصوص محدوده‌های امید بخش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، واگذاری تهیه نقشه زمین شناسی سهرورد از طریق مناقصه و اجرای بهسازی معادن منطقه خراسانلو و برگزاری مناقصه جاده پری – میانج را از دیگر اقدامات قابل توجه در بخش معدن استان در سال گذشته بیان کرد.

وی یادآورشد: این استان ۴۱۰ معدن با ذخیره قطعی بیش از ۶۳۰ میلیون تن دارد که استخراج سالیانه آن ۱۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تن است.

فغفوری افزود: از مجموع معادن استان ۷۵ معدن سنگ تزئینی از جمله گرانیت، تراورتن و مرمریت و سنگ چینی با ذخیره قطعی ۷۵ میلیون تن است که از این تعداد ۳۰ معدن درحال‌حاضر غیرفعال است.

وی خاطرنشان کرد: ظرفیت استخراج اسمی سالانه معادن سنگ‌های تزئینی استان ۳۹۰ هزار تن است که سالانه حدود ۵۰ درصد، معادل ۲۰۰ هزار تن از آنها استخراج می‌شود.

سهم ناچیز معادن در اشتغال آذربایجان غربی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

مسائلی نظیر نبود زیرساخت‌های توسعه، فرسوده بودن ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی و سهم یک درصدی در اشتغال بیانگر عقب ماندگی استان آذربایجان غربی در بخش معادن است.

به گزارش مهر، آذربایجان غربی با بیش از ۵۳ نوع معدن بیش از ۵ درصد معادن کشور را به خود اختصاص داده اما عقب ماندگی در این بخش و نقش ناچیز در توسعه و اقتصاد استان بیانگر این استان اقدامات و جلسات متعدد برای فعال‌سازی این بخش در حد شعار بوده و اقدام چندان عملی صورت نگرفته است.

خام فروشی، عدم استقبال سرمایه‌گذاران بزرگ، فرسوده بودن ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی در حالی به عنوان مهم‌ترین موانع توسعه معادن استان به شمار می‌رود که اعتراض برخی اهالی روستاهای استان به دلیل اثرات تخریبی معادن نیز به مشکل دیگری تبدیل شده است.

خام فروشی و عدم بهره‌مندی از تکنولوژی‌های نوین در این بخش نیز از دیگر چالش‌ها و موانع پیش روی توسعه فعالیت‌های معدنی در استان به شمار می‌رود موانعی که رفع آنها نیازمند عزم جدی مسئولان استانی و حتی ملی است.

در آذربایجان غربی ۵۰۶ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ظرفیت استخراج اسمی سالانه ۱۷ میلیون و ۴۳۵ هزار تن انواع مواد معدنی و ذخیره قطعی بیش از یک هزار و ۱۳۸ میلیون تن با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۴ هزار و ۸۱۰ میلیارد ریال و ایجاد اشتغال مستقیم برای ۵ هزار و ۱۷۹ نفر فعالیت می‌کند.

همچنین آذربایجان غربی درحال‌حاضر دارای ۱۷۹ محدوده دارای پروانه اکتشاف معتبر و ۶۳ معدن دارای گواهی نامه کشف معتبر با ذخیره قطعی ۲۶ میلیون و ۷۷۹ هزار تن انواع مواد معدنی با حجم سرمایه‌گذاری بالغ بر ۶۲۱ میلیارد ریال است.

▣ قانون معادن در این استان اجرا نمی‌شود

حسن همتی، نماینده مردم تکاب و شاهین دژ در مجلس شورای اسلامی با انتقاد شدید از غفلت و بی‌توجهی مسئولان استان و وزارت صمت در خصوص توسعه معادن استان گفت: سال‌هاست هیچ اراده‌ای برای توسعه و حل مشکلات معادن نه در استان و نه در وزارت صمت وجود نداشته و ندارد.

وی با بیان اینکه با وجود ظرفیت عظیم معادن در آذربایجان غربی به خصوص معادن طلا در شهرستان تکاب عنوان کرد: قوانین متعدد و خوبی برای فعال‌سازی معادن در کشور به تصویب رسیده اما در استان هیچیک از این قوانین اجرایی نمی‌شود.

نماینده مردم تکاب و شاهین دژ در مجلس شورای اسلامی با اشاره به قانون ۱۵ درصد حقوق دولتی و قانون حقوق اجتماعی معادن اضافه کرد: تاکنون این قوانین در استان اجرا نشده و اراده‌ای برای اجرایی شدن آنها وجود ندارد اگر تنها این دو قانون اجرا شود نه تنها مشکلات معادن استان برطرف شده بلکه زمینه اشتغال و رونق اقتصادی در استان نیز فراهم می‌شود.

همتی با ابراز تأسف از اینکه هیچ دولتی به تکاب به چشم توسعه نگاه نکرده و در تمام این سال‌ها ذخایر و امکانات معدنی این شهرستان به سایر استان‌ها به‌خصوص استان‌های مرکزی ارسال‌شده است، گفت: نبود صنایع پایین‌دست و مرتبط با معادن به همراه خام فروشی به مشکلات اقتصادی این منطقه دامن زده است.

نماینده مردم تکاب و شاهین دژ خاطرنشان کرد: تاکنون به دلیل ظرفیت کم نظیر تکاب در بخش معدن به‌خصوص طلا که در سطح خاورمیانه مطرح است نگاه به این شهرستان «طمع ورزانه» و «سهم خواهانه» بوده تا مواد معدنی سنگ و طلاهای استخراج‌شده از این شهرستان به‌صورت خام فروشی به استان‌های مرکزی ارسال شود و سود اقتصادی آن نصیب سایر استان‌ها به‌غیراز تکاب شود.

وی اضافه کرد: محرومیت تکاب در حالی است که هم‌اکنون بیش از ۳۸ درصد تولید طلا در این شهرستان انجام می‌شود و درحال‌حاضر ۴۰ درصد انباشت طلای کشور در تکاب است ولی به دلیل نبود صنایع مربوطه و خروج منابع مالی استخراج معادن طلا از شهرستان همچنان شاهد محرومیت و فقر اقتصادی در این منطقه هستیم.

همتی با تاکید بر اینکه پیگیر ارزش‌افزوده ۹ درصدی و ۱۵ درصدی تبصره ۶ ماده ۱۲ در زمینه معادن طلای تکاب هستم گفت: علاوه بر حقوق دولتی معادن طلا باید به مسئولیت اجتماعی خود در قبال مردم منطقه به‌درستی عمل کرده و بخشی از درآمد ناشی از فروش معادن به منطقه اختصاص یابد که برای تحقق آن می‌توان اقدام به ایجاد کارگاه‌های کوچک و متوسط طلاسازی در منطقه کرد.

وی یکی از مهم‌ترین دلایل عدم بهره‌مندی از ظرفیت معادن طلای تکاب در رونق بخشی اقتصادی این شهرستان را خام فروشی و نبود صنایع پایین‌دست عنوان کرد و افزود: متأسفانه آذربایجان غربی باوجود ظرفیت بالا در بخش معادن از نبود صنایع تبدیلی، فرآوری و پایین‌دست رنج می‌برد که این امر در تکاب به دلیل معادن طلا نمود بیشتری دارد.

▣ توسعه واحدهای فرآوری برای جلوگیری از خام فروشی

محمدصادق معتمدیان، استاندار آذربایجان غربی در سفر به تکاب در خصوص مشکلات معادن استان به خصوص معادن تکاب گفت: یکی از برنامه‌های مهم ما در استان، توسعه واحدهای فرآوری در راستای جلوگیری از خام فروشی محصولات تولیدی است.

وی با بیان اینکه با توسعه و احداث صنایع فرآوری در بخش‌های مختلف به خصوص در بخش معادن بر اساس مزیت‌های منطقه و با حذف دلالان، درآمد مردم افزایش خواهد یافت، افزود: نظام جمهوری اسلامی ایران در طول سالیان گذشته خدمات ارزشمندی در مناطق مختلف کشور به ویژه روستاها و مناطق محروم انجام داده و این خدمات در دولت سیزدهم شتاب بیشتری گرفته است.

معتمدیان با تاکید بر اینکه وضعیت بخش معدن در توسعه اقتصادی استان خوب نیست، ظرفیت معادن در رشد اقتصادی آذربایجان‌غربی باید شکوفا شود، اضافه کرد: در زمینه ایجاد صنایع فرآوری محصولات معدنی کمترین میزان سرمایه‌گذاری در آذربایجان غربی انجام شده است.

استاندار آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: برای توسعه واحدهای فرآوری معدنی ۱۰ هزار میلیارد ریال ظرفیت سرمایه‌گذاری ایجاد شده و تلاش می‌کنیم زیرساخت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری در این بخش را فراهم و زمینه‌های سرمایه‌گذاری را تسهیل کنیم.

معتمدیان با اشاره به اینکه تولید شمش طلا و خام فروشی مواد معدنی در تکاب قابل قبول نیست، ادامه داد: سرانه درآمد مردم در آذربایجان غربی ۴۷ درصد از میانگین کشوری پایین‌تر است از این رو برای بهبود وضعیت بیکاری و اشتغال و ارتقای سطح معیشت و درآمد مردم استان و تکاب باید برنامه‌ریزی‌های اقتصادی بازنگری و بازتعریف شود.

استاندار آذربایجان غربی گفت: سیاست‌گذاری توسعه استان مبتنی بر ایجاد واحدهای فرآوری معدنی با صیانت از عرصه‌های ملی و طبیعی و حفظ سلامت مردم و رعایت اصول زیست محیطی است و دستگاه‌های اجرایی هنگام صدور مجوز اکتشاف و استخراج معادن، واحدهای معدنی را به ایجاد صنایع فرآوری محصولات معدنی مکلف کنند.

آذربایجان غربی دارای ۵۱۱ معدن با پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی بیش از یک میلیارد و ۱۴۴ میلیون تن مواد معدنی است که سالانه بیش از ۱۷ میلیون و ۸۲۸ هزار تن انواع مواد معدنی از این معادن استخراج می‌شود همان ثروتی عظیم که نتوانسته به سبب مشکلات موجود در این حوزه در رشد استان اثرگذاری واقعی داشته باشد.

▣ افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه معدن

پریسا عابد پور، معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت آذربایجان غربی معتقد است که درحال‌حاضر ۵۱۱ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی بیش از یک میلیارد و ۱۴۴ میلیون تن و استخراج سالانه بیش از ۱۷ میلیون و ۸۲۸ هزار تن انواع مواد معدنی وجود دارد که برای راه‌اندازی و بهره‌برداری از این معادن بیش از ۵، ۰۴۸ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده و زمینه اشتغال مستقیم برای ۵۲۰۸ نفر در این معادن فراهم شده است. وی عنوان کرد: هم اکنون ۲۱۷ محدوده معدنی دارای پروانه اکتشاف و ۶۴ معدن دارای گواهی کشف معتبر در استان مشغول به فعالیت و تکمیل فرآیند اخذ پروانه بهره‌برداری هستند که با وارد شدن این معادن به چرخه تولید افزایش چشمگیری در زمینه‌های سرمایه گذاری، فرآوری، استخراج و اشتغالزایی در حوزه معادن خواهیم داشت.

عابد پور با اشاره به بهره‌برداری از ۳۸ معدن طی سال گذشته با ظرفیت استخراج سالانه بیش از ۳ میلیون و ۹۴۲ هزار تن انواع مواد معدنی افزود: برای بهره‌برداری از این معادن ۱، ۴۱۲ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است که نسبت به مدت زمان مشابه سال ۹۹ بیش از ۳۲۹ درصد افزایش داشته است.

وی تصریح کرد: یک از دغدغه‌های اصلی سازمان در حوزه معادن استان جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی است که در این راستا با حضور و سرمایه‌گذاری کاملاً خصوصی بخش خصوصی چند واحد فرآوری انواع مواد معدنی از جمله واحد کنسانتره‌سازی سنگ آهن برای نخستین بار در استان در شهرستان بوکان و سنگ بری‌های بزرگ مقیاس در شمال و جنوب استان در حال راه‌اندازی هستند.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی عنوان کرد: با توجه به ظرفیت بالای مواد معدنی و صنایع معدنی استان که یک استان طلاخیز و در حوزه سنگ‌های تزئینی در رتبه‌های نخست قرار دارد می‌تواند با جذب سرمایه گذاری‌های بیشتر به قطب معدنی کشور تبدیل شود.

عابدپور تصریح کرد: برای جذب سرمایه‌گذاران بیشتر در استان باید زیر ساخت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری و ایجاد واحدهای فرآوری مهیا شود که همت و همکاری همه دستگاه‌ها و نهادهای استانی را می‌طلبد تا سرمایه‌گذاران بتوانند به راحتی در این استان سرمایه‌گذاری کنند.

▣ سخن پایانی

با توجه به سهم بالای استان در بخش معادن کشور و نقش انکار ناپذیر این ظرفیت در اشتغال آفرینی و رونق اقتصادی امید می‌رود امسال از حجم جلسات مکرر و شعاری کاسته و اقدامات عملی خوبی برای توسعه معادن استان در امسال را شاهد باشیم.

راه‌اندازی ۳ واحد فرآوری مواد معدنی در نهبندان

فرماندار نهبندان از راه‌اندازی سه واحد تولیدی در حوزه فرآوری معدنی در این شهرستان خبر داد و گفت: بنیاد برکت دستگاه معین محرومیت‌زدایی شهرستان نهبندان است و با ۴۰۰ طرح اشتغالزایی برای امسال موافقت شد. به گزارش فارس، مجید بیکی در نخستین کمیته اشتغال شهرستان، اظهار کرد: با توجه به راهبرد تعیین شده از سوی مقام معظم رهبری، امسال سال «تولید؛ دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» نام‌گذاری شده و کمیته اشتغال باید برای افزایش اشتغال برنامه‌ای تدوین کند. وی بیان کرد: طبق آخرین آمار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، نرخ بیکاری شهرستان نهبندان در اسفندماه سال گذشته به ۸ درصد رسیده که این شاخص در سال ۱۳۹۵ رقم ۱۶ درصد بوده که با تلاش‌های صورت گرفته نشان از کاهش ۵۰ درصدی دارد. فرماندار شهرستان نهبندان با بیان اینکه عوامل کمیته اشتغال باید برنامه عملیاتی و راهبردی برای تحقق شعار سال داشته باشند، افزود: شهرستان نهبندان در سال گذشته ۱۱۷ درصد تحقق اشتغال داشته است که یک هزار و دو نفر سهمیه اشتغال بوده که یک هزار و ۱۸۲ نفر در شهرستان محقق شده است. بیکی گفت: اعداد و آمار اشتغال ایجاد شده توسط بنیاد برکت، مشاغل خانگی، بخش‌های صنعتی و معدنی سبب شده که نرخ بیکاری به شکل قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد و نظارت‌ها در این بخش‌ها نیز باید مستمر باشد. وی با بیان اینکه باید شغل‌هایی برای افراد با سطح تحصیلی و سلایق مختلف راه‌اندازی کنیم، ادامه داد: امسال سه واحد تولیدی در حوزه فرآوری معدنی با اشتغال ۳۵۰ نفر راه‌اندازی خواهند شد. فرماندار شهرستان نهبندان تصریح کرد: بنیاد برکت دستگاه معین محرومیت‌زدایی شهرستان نهبندان است و با ۴۰۰ طرح اشتغالزایی برای امسال موافقت شد اما انتظار بیشتر است چرا که محدودیتی در حوزه بنیاد برکت وجود ندارد و امیدواریم با توجه به برنامه این دستگاه در شهرستان، امسال ورودی جدی به تأمین زیرساخت‌ها داشته باشد. بیکی از پرداخت تسهیلات به یک هزار و ۵۲۶ طرح اشتغالزایی شهرستان خبر داد و گفت: انتظار داریم تمامی طرح‌هایی که دریافت تسهیلات دارند به بهره‌برداری و سهم ویژه‌ای در اشتغال داشته باشند و طرح‌هایی که متقاضی آن فاقد انگیزه است باید خلع ید شوند. وی خاطرنشان کرد: در حوزه مشاغل خانگی سال گذشته ۴ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان تسهیلات با نرخ چهار درصد پرداخت کردیم که امیدواریم با نظارت‌ها به سرانجام خود برسد.

تولید پایدار در فولاد خوزستان، جهاد است

معاون منابع انسانی و امور اجتماعی فولاد خوزستان، تولید پایدار در این مجموعه را جهاد دانست.

به گزارش روابط عمومی فولادخوزستان، عباسعلی تقوی در جلسه هم اندیشی ائمه جماعات فولاد خوزستان گفت: با توجه به تاکید رهبرمعظم انقلاب در خصوص جهاد تبیین، روحانیون نقش موثری در این زمینه می‌توانند ایفا کنند.

وی افزود: تولید پایدار در شرکت فولاد خوزستان، نمونه بارز جهاد است. بیان و ترویج سبک زندگی اسلامی، با تلاش مستمر از سوی روحانیون به ثمر خواهد نشست.

وی با تشکر از تلاش روحانیون شرکت فولاد خوزستان، ابراز امیدواری کرد، امسال سالی همراه با موفقیت، سلامتی و پیشرفت برای خانواده بزرگ فولاد خوزستان باشد.

در ادامه حجت‌الاسلام موسی بهاءالدینی عاملی، دبیر شورای‌عالی فرهنگی گفت: ۲۳ طرح فرهنگی در مصوبات شورا برای ماه مبارک رمضان جاری در نظر گرفته شده است که در حال اجرا می‌باشد.

وی افزود: با فروکش شدن سویه کرونا، مسجد، نمازخانه‌ها و حسینیه‌های شرکت دوباره بازگشایی شده‌اند و نماز جماعت و برنامه‌های فرهنگی در حال اجراست.

بهاءالدینی تصریح کرد: تمامی ما مدیون اسلام، انقلاب و شهدا هستیم و امیدواریم که خادمان مفیدی برای کارکنان تلاشگر و خانواده بزرگ فولاد باشیم.

در پایان ولی مهدی پور، جانشین مدیر روابط عمومی گفت: با وجود هجمه فرهنگی از سوی بیگانگان، نیاز است که روحانیت معزز به سراغ کارکنان در محل کار رفته و برای تبیین مباحث دینی با آنان به گفت‌وگو بنشینند.

گرانی میلگرد و آهن در بازار

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن با گلایه بر اینکه هنوز خرید و فروشی در بازار انجام نشده اما آهن و میلگرد گران شده اند، گفت: مقصر اصلی این افزایش قیمت‌ها را ما تولیدکنندگان می‌دانیم.

به گزارش تسنیم، حمیدرضا رستگار درباره دلایل افزایش نرخ آهن آن هم در هفته نخست سال ۱۴۰۱ گفت: متاسفانه بازار در نیمه دوم اسفندماه سال گذشته با رشد ۱۵۰۰ تومانی در نرخ هر کیلو میلگرد روبه‌رو شد. در آن مقطع برای ما این سوال مطرح شد که به چه دلیل افزایش قیمت‌ها به وجود آمده است.

وی با اشاره به اینکه در هفته نخست فعالیت واحدها در امسال بازار با افزایش ۵۰۰ تومانی هر کیلو میلگرد روبه‌رو شده است، افزود: در مجموع از اسفند تا ۲۰ فروردین ماه بازار شاهد رشد دو هزار تومانی تیرآهن و میلگرد در هر کیلو است.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن دلایل افزایش قیمت‌ها را افزایش نرخ دستمزد و تغییرات قیمتی توسط واحدهای تولیدی عنوان کرد و گفت: هنوز در بازار معامله‌ای نشده که ما به مشتریان قیمت‌ها را بالا بگوییم ما مقصر اصلی افزایش قیمت‌ها را واحدهای تولیدی می‌دانیم.

رستگار تاکید کرد: درحال‌حاضر هیچ توجیهی برای افزایش قیمتها وجود ندارد اگر واحدهای تولیدی بخواهند افزایش دستمزدها را عنوان کنند رقم‌ها به حدی نیست که بازار مدام با افزایش نرخ روبه‌رو باشد علاوه بر این تغییرات بین‌المللی نیز نمی‌تواند تاثیری بر بازار داخلی اهن داشته باشد.

وی تصریح کرد: نباید مصرف‌کنندگان تاوان مشکلات صادراتی تولیدکنندگان را پرداخت کنند. در این بین هیچ پاسخی نیز در مورد دلایل افزایش قیمت‌ها عنوان نمی‌شود. در مجموع به نظر می‌رسد دولت باید تدبیر مناسبی را برای ساماندهی نرخ محصولات فولادی اعمال نماید تا بازار شاهد این نوسانات قیمتی نباشد.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن تاکید کرد: ما هنوز معامله‌ای انجام نداده‌ایم و طبیعتا اوایل اردیبهشت ماه خرید و فروش‌ها آغاز می‌شود چرا باید در شرایطی که بازر خرید و فروشی ندارد آهن گران شود.

درست و غلط‌های الزام به عرضه محصولات معدنی در بورس کالا بررسی شد

خطاهای ویرانگر در اجرای سیاست ها

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی

دولت سیزدهم با هدف تنظیم بازار محصولات گوناگون، از سال گذشته و پس از استقرار وزیر صنعت، معدن و تجارت، عرضه بسیاری از محصولات بخش معدن و صنایع معدنی را در بورس کالا الزامی کرد. سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، چندی پیش ضمن تاکید بر نتایج موفقی‌آمیز این تجربه گفت: «در تلاش هستیم همه واحدهای تولیدکننده مواد اولیه صنعتی حداکثر تا دو ماه دیگر وارد بورس کالای ایران شوند.» با وجود تاکید مسئولان بر نتیجه‌بخش بودن عرضه محصولات گوناگون در بورس کالا و حتی گذر از قیمت‌گذاری دستوری در سایه اجرای این سیاست باید تاکید کرد که عرضه محصولات معدنی و صنایع معدنی در بورس کالا، نتایج متفاوتی داشته است. برخی از صنایع همچون سیمانی‌ها از این شرایط جدید رضایت دارند، هرچند بر اصلاح برخی مقررات عرضه محصول خود در رینگ معاملاتی بورس ازجمله تعیین قیمت پایه تاکید دارند. اما همزمان فولادسازان گلایه بسیاری نسبت به اجرای نادرست این طرح دارند و حتی در مواردی تداوم سیاست‌های اشتباه وزارت صنعت، معدن و تجارت را زمینه‌ساز نابودی صنعت فولاد کشور عنوان می‌کنند. اجرای این طرح در صنایع دیگر همچون سرب و روی هم موافقان و مخالفانی دارد. با این وجود در حالت کلی می‌توان اینطور نتیجه گرفت که بر خلاف ادعای مسئولان بسیاری از فعالان صنعتی از سیاست عرضه تمامی محصولات معدنی و صنایع معدنی در بورس کالا رضایت ندارند و حتی معتقدند اهداف از پیش تعیین‌شده برای اجرای این طرح نیز به‌نتیجه نرسیده است.

▣ تاکید بر عرضه منظم محصولات فولادی در بورس کالا

در هفته نخست فروردین امسال مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به مدیران کل سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها نسبت به عرضه منظم تمامی محصولات تولیدی کارخانجات و واحدهای صنعتی در بورس کالا تاکید کرد.

در نامه سیف‌الله امیری آمده است: «پیرو مکاتبات قبلی مبنی بر عرضه کل محصولات تولیدی کارخانجات و واحدهای صنعتی در بورس کالا، مقتضی است مجددا به تمامی واحدها اعلام کنید تا نسبت به عرضه منظم تمامی محصولات تولیدی خود در بورس کالا اقدام کنند.»

در ادامه این نامه عنوان شده است: «با توجه به مصوبات جلسه مدیریت کالاهای پایه در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۴۰۰ که به ریاست مقام عالی وزارت برگزار شد، از اول اردیبهشت ۱۴۰۱ محدودیت خرید مواد اولیه از بورس کالا برای تمامی خریداران که محصول تولیدی خود را در بورس کالا عرضه کنند، برقرار خواهد شد.

بنابراین در صورتی‌که نسبت به خروجی کالای خریداری شده از بورس کالا به ورودی محصولات تولیدی در بورس کالا کمتر از ۷۰ درصد باشد، به‌صورت سیستمی امکان خرید از بورس برای خرید مواد اولیه کالا برای آنها وجود نخواهد داشت.

علاوه بر آن، سایر خدمات نیز متاثر از عدم‌عرضه در بورس کالاست.»

▣ ۱۱ارزیابی یک ادعا

رضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» عنوان کرد: سال گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم تمامی تولیدکنندگان زنجیره فولاد را موظف کرد محصولات خود را از طریق بورس کالا عرضه کنند و به فروش برسانند. با این وجود، این مصوبه به‌طور کامل اجرایی نشد و حتی اهداف از پیش تعیین‌شده برای آن نیز تحقق نیافت. وی افزود: بسیاری از شرکت‌های خصوصی توانایی عرضه محصولات خود را از طریق بورس کالا ندارند. یکی از پیش‌شرط‌های عرضه محصولات در بورس کالا، ارائه ضمانتی از سوی مجموعه تولیدکننده است. اما بسیاری از مجموعه‌های کوچک فولادساز که توسط بخش خصوصی اداره می‌شوند با چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند و از عهده تامین این ضمانت بر نمی‌آیند.

وی گفت: شرکت‌های کوچک فولادی عموما نقدینگی پایینی دارند و امکان پیش‌پرداخت برای خرید محصول را ندارند، درنتیجه در روند فعالیت خود با چالش‌های جدی مواجه می‌شوند. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در ادامه خاطرنشان کرد: با وجود تمام تلاش‌هایی که برای عرضه محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد از طریق بورس کالا انجام شده اما همچنان با کمبودهای جدی به‌ویژه در حلقه‌های پایین‌دستی این زنجیره روبه‌رو هستیم. میزان تولید آهن اسفنجی کشور در طول سال، افزون بر ۳۰ میلیون تن برآورد می‌شود. اگر میزان مصرف آهن اسفنجی در واحدهای خودمصرف محاسبه و کسر شود، انتظار می‌رود ماهانه ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن از این محصول از طریق بورس کالا عرضه شود.

با این وجود، بررسی آمار میزان عرضه این محصول در ماه‌های گذشته حکایت از آن دارد که ماهانه به‌طور میانگین حدود ۲۰۰ هزار تن آهن اسفنجی در بورس عرضه شده است. بنابراین فولادسازان نسبت به این شرایط گلایه‌مند هستند. این اقدام که از آن می‌توان با عنوان مهندسی عرضه نیز نام برد، زمینه رشد قابل‌توجه بهای آهن اسفنجی را در سال گذشته و به‌ویژه نیمه دوم سال فراهم کرد، تا جایی‌که تولید شمش برای بسیاری از فولادسازان دیگر با صرفه اقتصادی همراه نبود.

شهرستانی افزود: درنتیجه چنین شرایطی قیمت فروش آهن اسفنجی در بورس کالا به ۱۰ هزار تومان رسید؛ با توجه به ضریب تبدیل آهن اسفنجی به شمش، هزینه انتقال این محصول به کارخانه و سایر هزینه‌های تولید، قیمت تمام‌شده به بیش از ۱۳ هزار تومان می‌رسد.

با این وجود، شمش در بورس با بهای کمتر از ۱۳ هزار تومان به فروش می‌رفت. بنابراین می‌توان اینطور ادعا کرد که فولادسازان کشور به‌ویژه واحدهای کوچک متعلق به بخش خصوصی متضرر شده‌اند.

از مجموعه موارد یادشده می‌توان اینطور برداشت کرد که تلاش وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم بازار فولاد از طریق عرضه محصولات در بورس کالا، نه‌تنها نتیجه‌بخش نبوده، بلکه به زیان بسیاری از تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد نیز منتهی شده است.

این فعال صنعت فولاد افزود: این نارضایتی تنها به تولیدکنندگان شمش اختصاص ندارد، بلکه بسیاری از تولیدکنندگان فولاد در سایر حلقه‌ها ازجمله نوردکاران نیز با توجه به شرایط و سیاست‌گذاری‌های دولت جدید، متضرر شدند.

در شرایطی که تولید و عرضه یک محصول به مراتب بالاتر از تقاضا برای خرید آن باشد، عرضه ۱۰۰ درصدی آن محصول در بورس کالا به منزله زدن چوب حراج به آن محصول خواهد بود.

میزان تولید شمش فولاد و محصولات نورد در کشور به مراتب بیش از نیاز داخلی به این محصولات برآورد می‌شود. در چنین فضایی عرضه تمام محصولات یادشده در بورس کالا سیاستی اشتباه و به ضرر تولیدکنندگان داخلی خواهد بود.

شهرستانی گفت: با وجود تمام فشارهایی که در طول سال گذشته بر صنعت فولاد تحمیل شد، حدود ۱۰ میلیون تن فولاد از کشور صادر شد.

این صادرات درحالی انجام شد که فولادسازان کشور با محدودیت‌های جدی در روند تامین گاز و برق روبه‌رو بودند و از برنامه‌های تولید خود بازماندند. یعنی می‌توان اینطور نتیجه گرفت که ظرفیت‌سازی انجام‌شده در صنعت فولاد ایران، به مراتب بیش از نیاز داخلی به این محصول برآورد می‌شود.

بنابراین اجرای یک سیاست یکسان در کل زنجیره با تمام تفاوت‌هایی که در ظرفیت و میزان تولید وجود دارد، اشتباه و غیرمنطقی به‌نظر می‌رسد و حتی سودآوری صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد داد.

▣ مهندسی عرضه و قیمت‌گذاری

شهرستانی درباره ارزیابی ادعای مسئولان مبنی بر اینکه عرضه محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در بورس کالا، مانع سیاست قیمت‌گذاری دستوری است، گفت: این ادعا را به هیچ وجه درست نمی‌دانم.

همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد مهندسی عرضه، یکی از مهم‌ترین راهکارها برای تنظیم قیمت محصولات در بورس کالاست؛ راهکاری که در ماه‌های گذشته بارها شاهد آن بوده‌ایم.

> سیاست عرضه و فروش محصولات گوناگون در بورس کالا در حالت کلی اقدامی مناسب ارزیابی و به شفاف‌سازی معاملات منتهی می‌شود

در همین حال بی‌توجهی سیاست‌گذاران به تولید و نیاز کشور به یک محصول، خود به قیمت‌سازی منتهی می‌شود؛ بنابراین همچنان شاهد تداوم سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری در زنجیره فولاد خواهیم بود.

با توجه به تمام چالش‌ها و کمبودهای انرژی که در طول یک سال گذشته بر صنایع کشور و به‌ویژه فولادسازان تحمیل شده، تداوم سیاست قیمت‌گذاری دستوری، به منزله وارد آوردن آسیب‌های غیرقابل جبرانی به صنعت فولاد کشور خواهد بود.

گویا دولت سیزدهم کمر به نابودی صنعت فولاد بسته است. این فعال صنعت فولاد ضمن تاکید بر محدودیت‌های جدی در تامین برق و گاز مصرفی صنایع، افزود: با این‌وجود همچنان شاهد رشد قابل‌توجه بهای انرژی مصرف انرژی صنایع هستیم. این سیاست‌ها آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به صنعت مادری همچون فولاد وارد می‌کند.

▣ سیاست‌های نابودگر

شهرستانی در ادامه با اشاره به حذف معافیت مالیاتی صادرات شمش فولاد کشور به بهانه مبارزه با خام‌فروشی گفت: صنایع فولاد کشور با توجه به محدودیت‌های زیرساختی با چالش‌های جدی روبه‌رو هستند، در چنین موقعیتی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به سمت تسهیل شرایط تولید و فعالیت واحدهای صنعتی گام بردارند، نه‌اینکه با وضع قوانین و مقررات اشتباه، هر روز سدی تازه در مسیر تولید ایجاد کنند.

علاوه بر این، شمش فولاد ماده خام نیست و دولت نباید به بهانه واهی و تنها برای افزایش درآمدزایی خود، زمینه‌ساز نابودی صنعت باشد. وی افزود: بسیاری از کشورها در طول سال‌های گذشته اقدام به تاسیس واحدهای نورد کرده‌اند و ترجیح می‌دهند به جای محصول نهایی، شمش وارد کنند.

بنابراین از مسئولان انتظار می‌رود با راهکارهای اشتباه صادرات فولاد ایران را محدود و کشور را از این درآمد صادراتی محروم نکنند.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور در ادامه و در ارزیابی نامه وزارت صنعت، معدن و تجارت که در آن بر عرضه ۷۰ درصد از محصولات تولید شده توسط واحدهایی که مواد اولیه خود را از طریق بورس کالا خریداری می‌کنند تاکید شده، گفت: همین تعیین درصد و تبعیضی که در روند سیاست‌گذاری‌های وزارتخانه به چشم می‌خورد، زمینه‌ساز رانت است و با توجه به تمام موارد یادشده نمی‌توان به کسب نتیجه نهایی و مطلوب از این شرایط امید داشت.

▣ اشتباه در گلوگاه‌های توسعه صنعتی

محمد حیدرزاده، فعال صنعت سرب و روی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی سیاست دولت برای محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در بورس کالا، گفت: دولت سیزدهم و وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت جدید پس از روی کار آمدن تصمیم گرفتند تمامی محصولات تولید شده در بخش معدن و صنایع معدنی را از طریق بورس کالا عرضه کنند و به فروش برسانند. این سیاست در زنجیره تولید سرب و روی نیز اجرایی شد. این فعال صنعت سرب و روی افزود: سیاست عرضه و فروش محصولات گوناگون در بورس کالا در حالت کلی اقدام مناسبی ارزیابی می‌شود که به شفاف‌سازی معاملات منتهی می‌شود. با این وجود در حال حاضر قوانین و مقررات نادرست و ناکارآمدی بر روند عرضه و فروش محصولات گوناگون در بورس کالا، جریان دارد و مانع از تحقق اهداف از پیش تعیین‌شده برای صنایع می‌شود. حیدرزاده در ادامه عنوان کرد: به‌عنوان مثال، دخالت بورس در روند قیمت‌گذاری به‌واسطه تعیین کف و سقف قیمتی اشتباه است. در واقع انتظار می‌رود تقابل عرضه و تقاضا، تعیین‌کننده قیمت‌ها باشد. دخالت دولت در جزئیات فعالیت صنعتگران نه‌تنها مشکلی را برطرف نمی‌کند، بلکه به ایجاد بستری برای رانت و انحصار بدل خواهد شد؛ بنابراین تجدیدنظر در این سیاست‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد. وی در ادامه با اشاره به عرضه خاک معدنی روی در سال گذشته در بورس کالا گفت: میزان خاک روی معدنی تولید شده در کشور به مراتب بیش از نیاز فعالان این صنعت است، درنتیجه با عرضه این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا شاهد شکل‌گیری رقابت برای خرید آن و افزایش قابل‌توجه بهای این محصول معدنی بودیم. در همین حال باید تاکید کرد میزان تولید شمش روی در کشور به مراتب بیش از نیاز داخلی به این محصول برآورد می‌شود، بنابراین با تداوم این سیاست در حلقه‌های دیگر شاهد سرکوب قیمتی شمش در عین رشد قابل‌توجه بهای فروش مواد اولیه این صنعت خواهیم بود.

▣ سخن پایانی

مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت ادعا می‌کنند عرضه محصولات معدنی در بورس کالا به ارتقای سطح شفافیت در بازارهای کالایی، کنار گذاشتن رویکرد قیمت‌گذاری دستوری و حذف بازارهای غیررسمی برای خرید مواد اولیه منجر شده است. آنها این اقدامات را زمینه‌ساز حذف رانت می‌دانند. اما فعالان صنعتی و تولیدکنندگان ضمن رد ادعاهای مطرح‌شده از سوی مسئولان، تاکید دارند همچنان رانت در حلقه‌های گوناگون تولید توزیع می‌شود اما این‌بار به شکلی جدید. البته تمامی فعالان صنعتی بر اصل استفاده از سازکارهای بورس کالا و کشف قیمت در سایه عرضه و تقاضا تاکید دارند اما همچنان معتقدند این الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه بر بار مشکلات می‌افزاید.

روزگار معدن

سه‌شنبه ● ۲۳ فروردین ۱۴۰۱ ● ۱۰ رمضان ۱۴۴۳ ● ۱۲ آوریل ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۱۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

افزایش تامین مالی از بورس با توسعه ابزارهای مالی

یک کارشناس بورس به رشد تامین مالی از بازار سرمایه از طریق توسعه ابزارها و نهادهای مالی اشاره کرد و گفت: در سال‌های اخیر تامین مالی از بورس در ایران رشد خوبی را تجربه کرده و از نزدیک ۲ درصد به حدود ۱۰ درصد رسیده است.

مهدی مومن‌زاده در گفت‌وگو با ایرنا به وضعیت تامین مالی از نظام بانکی، بازار سرمایه و بازار بدهی در دنیا اشاره کرد و اظهار داشت: نظام اقتصادی، تصمیم‌گیری اقتصادی و زیرساخت‌هایی که در هر کشوری وجود دارد، متفاوت با دیگر کشورها است؛ در دنیا استفاده از بازار سرمایه در تامین مالی نسبت به کشور ما بیشتر انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه سهم بازار سرمایه سایر کشورها در تامین مالی صنایع و تولید بیش از کشور ایران است، گفت: علت این اتفاق به پویاتر شدن مکانیزم‌های بازار سرمایه در سایر کشورها باز می‌گردد.

مومن‌زاده ادامه داد: در کشور ایران هم ابزارهای مختلفی به وجود آمده است و در چند سال گذشته شاهد توسعه بازار سرمایه از منظر ابزارهای مبتنی بر سهام و اوراق بدهی بوده‌ایم.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه بانک یا بازار محور بودن، ملاک تعیین کننده‌ای در موفقیت سیستم اقتصادی کشور نیست، گفت: کشورهای موفق اقتصادی مانند آلمان و ژاپن بانک محور هستند و در مقابل کشورهایی نظیر انگلستان و آمریکا بازار محور و موفق به شمار می‌روند.

وی با اشاره به اینکه باید تنظیمات و ارزیابی از تامین مالی در بازارهای مالی به درستی صورت بگیرد، گفت: به عبارتی منابع باید به سمتی حرکت کند که امکان بازگشت آن وجود دارد. تامین مالی از بازار سرمایه در ایران در سال‌های اخیر رشد خوبی را داشته و از نزدیک ۲ درصد تامین مالی به حدود ۱۰ درصد رسیده و ۹۰ درصد هم از طریق نظام بانکی صورت می‌گیرد.

مومن‌زاده تصریح کرد: موضوع مهم این است که تامین مالی از بازار سرمایه با دقت بالایی صورت می‌گیرد و نظارت مستمر در این حوزه وجود دارد، سازمان بورس با نظارتی که دارد تلاش می‌کند تا منابع به سمت پروژه‌هایی ورود کند که از سودآوری خوبی برخوردار هستند.

راه‌های توسعه تامین مالی

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این پرسش که چطور باید تامین مالی از طریق بازار سرمایه را توسعه داد، گفت: تامین مالی از بازار سرمایه را از طریق توسعه ابزارها و نهادهای مالی می‌توان افزایش داد، در سال‌های اخیر انواع ابزارها را در اختیار داشته‌ایم و به‌نظر می‌رسد در سال‌های پیش‌رو نیازمند گسترش نهادهای مالی باشیم.

وی تصریح کرد: تا یک زمانی صندوق‌های بازارگردانی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری به اندازه امروز وجود نداشت؛ سمت تقاضای اوراق تامین مالی و بازارگردانی ضعیف‌تر بود اما اکنون زمینه تامین مالی با گسترش فقط یک نهاد مالی یعنی صندوق‌های سرمایه‌گذاری بهبود پیدا کرده است.

مومن‌زاده ادامه داد: ما نیازمند مطالعات تطبیقی هستیم تا اقدامات انجام شده از سوی دنیا مورد بررسی قرار بگیرد و از طریق آن زمینه گسترش بازارها برای تامین مالی را در کشور فراهم کنیم.

این کارشناس بازار سرمایه تقویت سمت تقاضا را به عنوان موضوعی مهم در بحث تامین مالی عنوان کرد و گفت: تقویت سمت تقاضا را باید از طریق تحریک و افزایش شناخت سرمایه‌گذاران حقیقی ایجاد کنیم.

وی با بیان اینکه اکنون بازدهی بازار بدهی به‌عنوان شاخص نظام تامین مالی از بازار سرمایه بیش از بازدهی سایر بازارهای درآمد ثابت به ویژه سپرده‌ها است، افزود: این مسئله می‌تواند سرمایه‌گذاران را به حضور در بازار بدهی ترغیب کند که به این ترتیب ضمن تقویت سمت تقاضا، زمینه تامین مالی دولت، شرکت‌ها و شهرداری‌ها فراهم خواهد شد.

عرضه اولیه شرکت‌ها، موضوعی مهم در بازار سرمایه

مومن‌زاده درباره اینکه آیا میزان عرضه اولیه‌های انجام شده در بازار سرمایه مناسب است یا خیر، پاسخ داد: عرضه‌های اولیه از جمله اتفاقات مهم انجام شده در بازار سرمایه است که از دو جهت دارای اهمیت است.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: نخست اینکه دارایی‌های سهامداران در قالب شرکت در بازار، عرضه و ارزش‌گذاری می‌شود که از این طریق شرکت‌ها از شفافیت بیشتری برخوردار می‌شوند، همچنین از سوی دیگر سرمایه‌گذاری در عرضه‌های اولیه برای سهامداران به عنوان موضوعی پر اهمیت تلقی می‌شود که می‌تواند با سود و بازدهی معقولی همراه باشد.

این کارشناس مسایل اقتصادی به نیاز بازار سرمایه در تغییر ترکیب عرضه‌های اولیه اشاره کرد و اظهار داشت: شرکت‌های فناوری محور باید به میزان بیشتری در بازار عرضه شوند، البته این کار بازار سرمایه نیست، بدین معنا که باید شرکت‌های ارزشمند برای عرضه‌های اولیه مورد پذیرش بازار قرار بگیرند.

وی ادامه داد: همچنین باید وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت نفت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی رفاه و متولیان صنعت در کشور تلاش کنند تا ارزش افزوده بیشتری را برای بخش‌هایی از صنایع که مغفول مانده است، ایجاد کنند و زمینه عرضه اولیه این شرکت‌ها هم در بازار فراهم شود.

مومن‌زاده با بیان اینکه از این طریق تنوع درآمدی شرکت‌های فعال در بازار سرمایه بیشتر خواهد شد و گزینه‌های متنوع‌تری برای سرمایه‌گذاری پیش‌روی سهامدارن قرار می‌گیرد، گفت: دقت به کار گرفته شده نهادهای مرتبط با سازمان بورس در عرضه اولیه، یکی از تضامین اعتماد به سهامی است که در بازار عرضه می‌شود.

رشد ملایم پیش‌روی معاملات بورس

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

بازار سرمایه در سال ۱۴۰۰ به دلیل افت شدید قیمت‌ها و اصلاح ادامه‌دار شاخص بورس در سال ۹۹ بهترین موقعیت سرمایه‌گذاری را برای دارندگان سرمایه فراهم کرده بود اما معاملات این بازار در سالی که گذشت، دوران بی‌سوت و کوری را تحت‌تاثیر برخی از ابهامات ایجاد شده در کشور پشت سر گذاشت و شاخص بورس نتوانست به ارزش واقعی خود که اعدادی بیش از کانال یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد بود، دست پیدا کند. بازار سرمایه در چند ماه پایانی سال گذشته به دلیل ابهامات مربوط به برجام که نتیجه آن می‌توانست آینده معاملات بورس را به کلی تغییر دهد، روزهای پرنوسانی را تجربه کرد و سبب ضرر و زیان گسترده سهامداران در بازار شد. در کنار این مسئله، لایحه بودجه ۱۴۰۱ دیگر معضلی بود که زمینه ساز ایجاد اصلاح شاخص بورس شد و بیشتر کارشناسان معتقد بودند که با توجه به ارزندگی بازار سرمایه، به محض ایجاد شفاف‌سازی در نتیجه این دو موضوع مهم می‌توان در انتظار روزهای سبز برای این بازار بود و تا حدی از ضرر وزیان سهامداران در این بازار جبران خواهد شد.

وجود چنین مسائلی در بازار و نیز عدم پیش‌بینی‌پذیری معاملات بورس باعث شد تا شاخص بورس به دلیل کاهش چشمگیر ورود نقدینگی به بازار سرمایه دیگر رمقی برای رشد نداشته باشد و وارد دورانی از رکود شود که فعالان حاضر در بازار سرمایه بارها تعیین تکلیف مسائل مربوط به برجام و نیز لایحه بودجه ۱۴۰۱ را تنها راه نجات بازار سرمایه از چنین وضعیتی می‌دانستند. اکنون و با عبور از روزهای پرفراز و نشیب بورس در سال ۱۴۰۰، سرمایه‌گذاران و سهامداران حاضر در بازار سرمایه نگران روند این بازار در سال جدید و ابهامات تهدیدکننده این بازار هستند که علی تیموری، کارشناس ارشد بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا به شفاف‌سازی از ریسک‌های تهدیدکننده بازار در سال ۱۴۰۱ و نیز پیش‌بینی از آینده این بازار پرداخته است.

● با توجه به نوساناتی که بازار سرمایه در سال ۱۴۰۰ پشت سر گذاشت، چه عواملی می‌تواند تهدیدکننده معاملات بورس در سال ۱۴۰۱ باشد؟

عمده ریسک‌های تهدیدکننده معاملات بازار سرمایه و بازگشت روند صعود به معاملات بورس در سال ۱۴۰۱ مباحث مرتبط به بودجه و همچنین سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در خصوص نرخ ارز بعد از توافق احتمالی مذاکرات برجام است.

حاشیه سود اغلب شرکت‌ها در صورت اعمال و تصویب برخی از سیاست‌ها برای درآمدهای شرکت‌های بورسی در قالب احکام قانون بودجه، افزایش یکباره و قابل توجه نرخ انرژی برای شرکت‌های تولیدی و نیز سرکوب نرخ ارز با افت همراه می‌شود و چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها با چالش مواجه خواهد شد.

تحقق این موارد به صورت همزمان ممکن است حجم معاملات در بازار سرمایه را با رکود نسبی مواجه کند و تهدیدکننده انگیزه سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار سرمایه خواهد بود. در کنار این عوامل، سیاست‌های بانک مرکزی در استفاده از نرخ بهره برای کنترل تورم نیز می‌تواند از عوامل موثر در رونق یا رکود بازار سرمایه باشد.

● پیش‌بینی شما از روند معاملات بورس در سال ۱۴۰۱ چیست؟

بازار سرمایه اصلاح قابل توجهی را در سال ۱۳۹۹ تجربه کرد و معاملات این بازار در سال ۱۴۰۰ به نوعی درگیر اصلاح زمانی شده بود؛ بنابراین به نظر می‌رسد به شرط ثبات نسبی در متغییرهای کلان اقتصادی شاهد رشدی ملایم در معاملات بورس سال ۱۴۰۱ باشیم. شفافیت در سیاست‌های اقتصادی دولت جدید و نیز حل و فصل مسائل مرتبط با برجام می‌تواند شرایط با ثباتی را برای اقتصاد کشور رقم بزند و در صورت سیاست‌گذاری مناسب برای رشد اقتصادی، شاهد چشم‌اندازی مناسب برای رونق بازار سرمایه باشیم. در مجموع ممکن است روند سودآوری شرکت‌ها به واسطه نرخ بالای کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی، نبود فضای قابل توجه برای کاهش نرخ ارز و کاهش هزینه‌های جانبی شرکت‌های صادرکننده ناشی از رفع تحریم‌ها مورد تقویت قرار بگیرد که این امر عاملی موثر در روند رو به رشد بازار خواهد بود.

همچنین سیاست‌های بانک مرکزی در کنترل نرخ بهره، اعمال مالیات بر سپرده‌های بانکی اشخاص حقوقی، سیاست مالیات ستانی دولت بر سود فعالیت‌های سفته‌بازی و بازارهای موازی اثر مثبتی بر تقویت ورود منابع به بازار سرمایه خواهد داشت.

در مجموع چشم‌انداز سودآوری بازار در سال ۱۴۰۱ در مقایسه با ۱۸ ماه گذشته، بهتر پیش‌بینی می‌شود.

● از نظر شما دولت سیزدهم مقصر ریزش بورس در سال ۱۴۰۰ و نیز ضرر و زیان سرمایه‌گذاران در این بازار بود؟

تغییر دولت‌ها همیشه با تغییر رویکردها و سیاست‌ها در بخش‌های مختلف به خصوص بخش اقتصادی همراه بوده و اقتصاد ایران به واسطه سلطه دولت بر بخش‌های مختلف آن به شدت متاثر از رویکرد دولت است، در سال‌های اخیر همیشه بازار تا زمان شفاف شدن سیاست‌های دولت جدید وارد فاز رکودی شده است؛ بنابراین با توجه به اینکه در سال ۱۴۰۰ شاهد تغییر دولت بودیم نمی‌توان سیاست‌های دولت را مقصر اصلی ریزش بازار دانست.

در کنار انتظارات ایجاد شده در بازار، آنچه بعد از روی کار آمدن دولت جدید برای مشخص شدن سیاست‌های دولت جدید اتفاق افتاد، صحبت‌های مربوط به افزایش احتمالی نهاده‌های تولید و افزایش نرخ بهره جهت کنترل نرخ تورم بود که شرایط پر ابهامی را پیش‌روی بازار قرار داد و این امر منجر به ترس سهامداران از بازار و اصلاح شاخص بورس در بازار شد.

اعمال یکباره برخی از این سیاست‌ها عملا منجر به کاهش حاشیه سود شرکت‌های بورسی می‌شد که پس از نمایان شدن اثر منفی این سیاست، تصمیمات جدیدی از سوی دولت برای بهبود وضعیت بازار و نیز کاهش ضرر و زیان سهامداران اعمال و بازار توانست به ثبات نسبی دست پیدا کند.

در واقع آنچه در بازار اتفاق افتاد، واکنش طبیعی بازار به برخی از سیاست‌ها بود که در صورت عدم اقدام به موقع مسئولان ارشد بازار سرمایه و نیز دولت نتیجه‌ای جز گسترش فضای همراه با ابهام و رکود در بازار سال جدید نداشت.

● توصیه شما به سهامداران برای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در سال ۱۴۰۱ چیست؟

یکی از علل آسیب سهامداران حقیقی در سال ۱۳۹۹، ورود مستقیم آنها به بورس و سرمایه‌گذاری هیجانی در این بازار بود.

سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و با رویکرد بلندمدت از سوی سهامداران حقیقی می‌تواند بازار با ثبات و با عمق بیشتری را رقم بزند.

ورود سرمایه به بازار سرمایه از طریق نهادها و ابزارهای حرفه‌ای منجر به تخصیص بهتر منابع در بازار و مانع از ضرر و زیان قابل توجه سرمایه‌گذاران غیر حرفه‌ای خواهد شد.

همچنین رویکرد بلندمدت نیز اثرات مقطعی و هیجانی در بازار را کنترل و ضررهای ناشی از رفتارهای هیجانی در بازار به حداقل خواهد رساند.

راهکار واقعی شدن قیمت دو صندوق بورسی

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: اضافه شدن بازارگردانی یکی ازمهمترین اقداماتی است که می‌تواند باعث افزایش جذابیت صندوق‌های پالایش و دارا یکم برای خریداران حقیقی و رشد اعتماد به نفس آنها برای خرید و نگهداری واحدها شود.

نیما میرزایی در گفت وگو با تسنیم، درباره وضعیت صندوق‌های ETF و تصمیمات اخیر سازمان بورس درباره صندوق‌های پالایشی و دارا یکم اظهار داشت: فرایند واگذاری و چینش پرتفو صندوق دارا و پالایش یکم در دوره پیشین به شکلی بود که از ابتدا می‌شد حدس زد استقبال پایداری از آنها صورت نمی‌گیرد. احساس مالکیت و مدیریتی که خریداران باید به دارایی خود داشته باشند در کنار این مهم که واگذاری بخش کوچکی از شرکت‌های بزرگ سرمایه پذیر در این صندوق ها جا گرفت ، تضعیف شد و ورود بخش عمده‌ای از هموطنان که عمدتا غیربورسی هستند، باعث شده روند حرکتی این صندوق‌ها متناسب با ارزش روزشان نبوده و همراه با پیچیدگی و دوره های هیجان و رکود غیر طبیعی باشد.

وی ادامه داد: ابتدای بازگشایی دارا یکم رشدهای به شدت سریعی تجربه و بعد از آن وارد مرحله اصلاح و رکود شد. دلیل این اتفاق این است که عمدتا ترکیب خریداران این صندوق‌ها افرادی هستند که دانش کافی بورسی نداشته و جزو فعالان بازار نبودند. بنابراین رفتار این صندوق‌ها می‌تواند رفتاری متناقض با سایر سهم‌ها و بالاخص صندوق های سهامی بازار باشد و می‌بینیم همین اتفاق هم افتاده و حتی در یکی دو ماه اخیر که بازار رشدهای خوبی داشت، این صندوق‌ها از بازار جامانده‌اند. میرزایی افزود: اما عمده‌ترین دلیل این رفتار صندوق‌ها عدم وجود بازارگردانی قوی است؛ برخلاف آن چیزی که پیش‌بینی می‌شد در ابتدای کار، بخشی از منابع حاصل از پذیره‌نویسی این صندوق‌ها به بازارگردانی تخصیص یابد، این اتفاق نیفتاد. بازارگردانی فعال را در این صندوق‌ها را نمی‌بینیم و درکنار آن عدم احساس مدیریت خریداران باعث شده که جذابیت این صندوق‌ها کاهش پیدا کند و همبستگی کافی را با سهام داخل پرتفو خودشان نداشته باشند. این کارشناس بازار سرمایه در واکنش به تصمیم شورای بورس برای به مزایده گذاشتن یونیت واحدهای ممتاز این صندوق‌ها به منظور بازارگردانی؛ تصریح کرد: در جریان کامل این تصمیات شورای بورس نیستم، اما طبیعتا اگر بتوانیم حقوقی‌های بزرگ را وارد اکوسیستم این صندوق کرده تا علاقه و جذابیت خرید این صندوق‌ها افزایش پیدا کند ، شاید سریع ترین گام برای بازگرداندن معاملات منطقی و روان به این صندوق‌ها باشد البته در کنار بحث بازارگردانی که به آن اشاره شد. وی گفت: بنابراین اگر این تصمیم گرفته شده باشد اتفاق خوبی است تا جذابیت این صندوق‌ها حتی برای خریداران حقیقی هم افزایش پیدا کرده و اعتماد به نفس آنها برای خرید واحدها بیشتر شود. میرزایی درباره تصمیم شورای بورس درباره اعمال رای غیردولتی‌ها در صندوق‌های پالایش و دارا یکم اظهار داشت: طبیعتا واگذاری حق رای اتفاق خوبی است که قرار است بیفتد؛ مشابه همین مسئله را در سهام عدالت هم داریم؛ یعنی کسانی که خریدار واحدها هستند و سرمایه‌گذاری می‌کنند شرایطی ایجاد شود که احساس تاثیرگذاری در مدیریت آن مجموعه را داشته باشند. خریداران فعلی احساس مالکیت و مدیریت کافی را در دارایی‌ای که خریداری می‌کنند، ندارند درحالیکه انتظار دارند که تصمیم‌گیر باشند. این کارشناس بازار سرمایه افزود: چه درباره این صندوق‌ها یا صندوق‌هایی که در آینده ایجاد می‌شوند بازارگردانی باید یک اصل لاینفک برای آنها باشد، یعنی پنج تا ۱۰ درصد منابعی که جذب می شوند، باید به بازارگردانی صندوق‌ها اختصاص یابد بدون این موضوع صندوق ها به مرور زمان رو به زوال حرکت می‌کند و نمی‌توانند رشد مناسبی را متناسب با ارزش دارایی‌ای که دارند؛ ایجاد کنند.

وی ادامه داد: در صندوق‌های ETF سهامی بازار سرمایه ؛ بازارگردان آنها است که وقتی قیمت تابلو از NAV خودش فاصله می‌گیرد؛ قیمت را کنترل می‌کند. این حضور فعال کمک می‌کند تا خریداران با خیال راحت‌تری نسبت به آن دارایی غیر مستقیم سهامداری کنند و امیدوارم این اتفاق در این دو صندوق نیز هر چه سریعتر بیفتد.

میرزایی تصریح کرد: هم کاسه کردن شرکت‌های متعدد و کوچک کردن سهام قابل خرید به ازای هر واحد در کنار برخی مزایا، جزو دلایلی است که جذابیت واگذاری شرکت های دولتی را کاهش داد همچنین در عمل نیز تصمیم گیری کماکان در اختیار دولت باقی ماند ، امیدوارم در آینده این موضوع (واگذاری سهام دولتی) با این رویه تکرار نشود؛ همچنین مدیریت این صندوق‌ها باید با مکانیزم الکترونیکی به سهامداران خرد و حقوقی‌هایی که در آینده وارد شان می‌شوند واگذار شود تا جذابیت صندوق‌ها افزایش پیدا کند.

تعیین سقف نرخ برای خوراک صنایع

این اقدام برای بورس لازم بود اما کافی نیست!

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه تعیین سقف خوراک صنایع را از زیان‌ده شدن نجات داد، گفت: اگر تعیین سقف صورت نمی‌گرفت همچنان فرمول تعیین سقف از چهار هاب اصلی باقی بود و وضعیت شرکت‌ها و پتروشیمی‌ها بدتر می‌شد. ولی سوال اصلی این است که چرا این چهار هاب ملاک تعیین گاز برای پتروشیمی‌ها و سایر صنایع کشور هستند؟ عطا محمدیان در گفت‌وگو با ایسنا درمورد اقدام سازمان بورس در تعیین سقف خوراک گاز صنایع بورسی اظهار کرد: اتفاقاتی در سال گذشته رخ داد که باعث شد نرخ جهانی گاز و چهار هاب اصلی در فرمول تعیین نرخ خوراک گاز پتروشیمی‌ها تاثیر بگذارد و افزایش یابد که مقطعی نبود. اگر دلایل این اتفاق بررسی شود، مواردی مشاهده می‌شود که به‌نظر می‌رسد این وضعیت ادامه‌دار باشد؛ برخی از تحلیلگران معتقد بودند با گذر از فصل سرما وضعیت پایدارتر شود، در مقابل اغلب تحلیلگران بر این باورند که این حالت پایدار بعد از گذر از زمان نوسان قیمت‌ها بالاتر از گذشته خواهد بود. وی افزود: در این میان بحران اوکراین و روسیه هم آغاز شد و اینکه روسیه یکی از تامین‌کننده‌های اصلی گاز اروپا است، باعث شد تا نرخ حامل‌های انرژی به ویژه نفت و گاز افزایش پیدا کند و درحال‌حاضر هم بیشتر تحلیلگران و اقتصاددان‌ها این نظر را دارند که این جنگ فرسایشی است و به زودی شاهد پایان آن نخواهیم بود و حتی اگر هم آتش‌بسی صورت بگیرد، اثرات اقتصادی و سیاسی آن مدت‌ها ادامه خواهد یافت، بنابراین بالا بودن نرخ گاز در مناطق و هاب‌های مختلف چیزی است که به‌نظر می‌رسد ادامه‌دار باشد. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: سال گذشته و پیش از ابلاغ تعیین سقف تلاش داشتیم تا با افراد فعال در بازار، فرمول را اصلاح و مشکل را از ریشه برطرف کنیم؛ پیشنهاد ما این بود که در کوتاه‌مدت اثر هاب‌های اروپایی را از این فرمول حذف کنیم چراکه هیچ منطقی نداشت. هاب‌های اروپایی، مصرفی هستند که نرخ گاز آنها به شدت متاثر از وقایع‌اند. هاب امریکا و کانادا به این دلیل که کشورهای تولیدکننده و صادرکننده گاز محسوب می‌شوند به شرایط کشور ما نزدیک‌ترند. در واقع پیشنهاد کوتاه‌مدت این بود که هاب امریکا و کانادا در فرمول قرار بگیرند و در پیشنهاد بلندمدت سازوکاری ایجاد شود تا نرخ گاز براساس شرایط عرضه و تقاضای کشور تعیین شود و همه صنایع و بخش‌های مختلف از جمله خانگی و تجاری از بازار متشکل، گاز را خریداری کنند و براساس شرایطی که در کشور وجود دارد نرخ گاز کشف شود. محمدیان اضافه کرد: با اینکه تعیین سقف خوراک گاز صنایع بورسی می‌توانند آثار مثبتی به همراه داشته باشد، اما چند سوال مهم هم مطرح است، اینکه سقف تعیین شده تا چه زمانی قابل استفاده است، به این معنا که اگر شش ماه دیگر در جهان اتفاقاتی رخ بدهد که در نرخ گاز اثرگذار باشد آیا همین ۵۰۰۰ تومان می‌تواند عدد مناسبی باشد، در بودجه سال آینده آیا این عدد قابل تغییر است؟ یکی از موارد مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری موثر در بازار کارا پایداری و شفافیت است که متاسفانه در تصمیم‌گیری‌ها کمتر مشاهده می‌شود؛ اگر هدف سرمایه‌گذار؛ سرمایه‌گذاری بلندمدت در صنعت یا شرکتی بوده ولی تصویری از سال آینده نداشته باشد، نمی‌تواند در این حوزه سرمایه‌گذاری مطمئنی انجام دهد. وی با تاکید بر اینکه تعیین سقفی که برای خوراک گاز صورت گرفت کار درستی نبود توضیح داد: چراکه این اقدام فرار از مسئله است تا حل آن. مسئله اصلی این است که چرا نرخ خوراک گاز باید براساس فرمولی به چهار هاب گازی تعیین شود که دو مورد آنها اروپایی و مصرف‌کننده هستند و دلایل مختلف در نرخ گاز آنها اثرگذار است. نرخ گاز TTF هلند و NBP انگلستان متاثر از تنش‌های سیاسی قبل و بعد از بحران روسیه و اوکراین هستند. فصل سخت سرما یا کاهش شدید تولید گاز از میادین نروژ، باعث شد تا محدودیت عرضه در اروپا اتفاق بیافتد. این دو هاب برخلاف امریکا و کانادا که تولیدکننده و مشابه ایران هستند، مشکل اصلی به شمار می‌روند. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه اگر تعیین سقف صورت نمی‌گرفت، همچنان این فرمول باقی بود و وضعیت شرکت‌ها و پتروشیمی‌ها بدتر می‌شد، اظهار کرد: اما با نرخ پنج هزار تومان و دلار ۲۵ هزار تومانی میانگین سال ۱۴۰۱ سقف خوراک ۲۰ سنت می‌شود که فکر می‌کنم باقی می‌ماند و پتروشیمی‌ها در امسال بیش از ۵۰۰۰ تومان هم پرداخت نمی‌کنند. به نظر من با تداوم فرمول فعلی نرخ‌های پرداختی صنایع در کل سال ۱۴۰۱ عملا اعداد سقف تعیین شده برای آنها خواهد بود. با سقف ۵۰۰۰ تومان و فرض میانگین دلار نیمای ۲۵ هزار تومانی، نرخ گاز خوراک ۲۰ سنت به‌دست می‌آید که باید مقایسه شود با نرخ ۰.۶ سنت بخش خانگی (معادل ۱۵۰ تومان به ازای هر متر مکعب)! که به نظر بنده در صورت تشکیل بازار برای تقاضای کل کشور و نزدیک شدن نرخ‌های صنعت و خانگی، نرخ بخش صنعت باز هم جای تعدیل خواهد داشت.

محمدیان گفت: این درحالیست که درحال‌حاضر میانگین همان چهار هاب ۷۰ الی ۸۰ سنت است و با اعمال آنها در فرمول فعلی، نرخ گاز خوراک حدود ۳۵ الی ۴۰ سنت خواهد شد. ولی سوال اصلی این است که چرا این چهار هاب ملاک تعیین گاز برای پتروشیمی‌ها و سایر صنایع کشور هستند؟